

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2013,

kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky

Čl. I

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 47/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 278/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 222/2012 Sb., zákona č. 494/2012 Sb., zákona č. 103/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 312/2013 Sb. a zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 30 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Vízum k pobytu nad 90 dnů nelze udělit za účelem zaměstnání.“.

CELEX 32011L0098

2. V § 31 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 až 8 se označují jako odstavce 2 až 7.

3. V § 31 odst. 2 písm. d) se číslo „5“ nahrazuje číslem „4“.

4. V § 31 odst. 6 větě třetí se slova „zaručeným elektronickým podpisem, který je založen na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních

služeb (dále jen „uznávaný elektronický podpis“)“ nahrazují slovy „uznávaným elektronickým podpisem“.

5. V § 35 odst. 2 větě první a druhé, § 42 odst. 3 větě druhé, § 42b odst. 4, § 42c odst. 3 písm. e), § 42c odst. 4 a 6 větě druhé, § 42d odst. 2 písm. d), § 42f odst. 3 písm. d) a v § 42j odst. 1 písm. e) se slova „§ 31 odst. 5“ nahrazují slovy „§ 31 odst. 4“.

6. V § 35 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

7. V § 42a se odstavce 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 až 8 se označují jako odstavce 2 až 7.

8. V § 42a odst. 6 písm. b) se slova „odst. 3 písm. a), nebo po dobu nejméně 1 roku a je držitelem povolení vydaného podle § 42g odst. 3 písm. b)“ zrušují.

9. V § 42c odst. 4 se věta první nahrazuje větou „K žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání je žadatel povinen předložit pracovní smlouvu, dohodu o pracovní činnosti, dohodu o provedení práce nebo smlouvu o smlouvě budoucí, v níž se strany zavazují v ujednané lhůtě uzavřít základní pracovněprávní vztah, a náležitosti uvedené v § 31 odst. 1 písm. a), d) a e).“.

CELEX 32003L0109

10. § 42g a 42h včetně nadpisů a poznámky pod čarou č. 49 znějí:

„§ 42g

Zaměstnanecká karta

(1) Zaměstnaneckou kartou se rozumí povolení k dlouhodobému pobytu opravňující cizince k přechodnému pobytu na území delšímu než 3 měsíce a k výkonu zaměstnání na pracovní pozici, na kterou byla zaměstnanecká karta vydána, nebo na pracovní pozici, ke které byl udělen souhlas ministerstva podle odstavce 7. Cizince, u kterého je podle zákona o zaměstnanosti vyžadováno povolení k zaměstnání nebo který je uveden v § 98 zákona o zaměstnanosti, opravňuje zaměstnanecká karta k pobytu na území za účelem zaměstnání⁴⁹⁾.

(2) Žádost o vydání zaměstnanecké karty je oprávněn podat cizinec, pokud

- a) je účelem jeho pobytu na území zaměstnání na jedné z pracovních pozic uvedených v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty,
- b) uzavřel pracovní smlouvu, dohodu o pracovní činnosti nebo smlouvu o smlouvě budoucí, v níž se strany zavazují v ujednané lhůtě uzavřít pracovní smlouvu nebo dohodu o pracovní činnosti obsahující ustanovení, ze kterého vyplývá, že bez ohledu na rozsah práce měsíční mzda, plat nebo odměna cizince nebude nižší než základní sazba měsíční minimální mzdy; týdenní pracovní doba v každém základním pracovněprávním vztahu musí činit nejméně 15 hodin a
- c) má odbornou způsobilost pro výkon požadovaného zaměstnání a tato podmínka vyplývá z charakteru zaměstnání nebo ji stanoví mezinárodní smlouva, zejména

1. má požadované vzdělání; v odůvodněných případech, zejména v případě důvodných pochybností, zda cizinec má požadované vzdělání nebo zda toto vzdělání odpovídá charakteru zaměstnání, je na žádost ministerstva povinen prokázat, že jeho zahraniční vzdělání bylo uznáno příslušným orgánem České republiky,
2. má požadovanou odbornou kvalifikaci, pokud je podle zvláštního právního předpisu³⁵⁾ vyžadována, a
3. splňuje podmínky pro výkon regulovaného povolání, jde-li o takové povolání.

(3) Žádost o vydání zaměstnanecké karty je dále oprávněn podat cizinec, kterému bylo vydáno na danou pracovní pozici povolení k zaměstnání, je-li podle zákona o zaměstnanosti vyžadováno, a cizinec splňuje podmínku uvedenou v odstavci 2 písm. b). Cizinec, který v postavení společníka, člena statutárního orgánu nebo jiného orgánu obchodní společnosti anebo v postavení člena družstva nebo člena statutárního orgánu nebo jiného orgánu družstva plní pro tuto právnickou osobu úkoly vyplývající z předmětu její činnosti, je oprávněn podat žádost o vydání zaměstnanecké karty, bylo-li mu vydáno povolení k zaměstnání.

(4) Cizinec uvedený v § 98 zákona o zaměstnanosti, je oprávněn žádost o vydání zaměstnanecké karty podat, pokud splňuje podmínku uvedenou v odstavci 2 písm. b).

(5) Žádost o vydání zaměstnanecké karty se podává na zastupitelském úřadu. V průběhu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nebo na povolení k dlouhodobému pobytu vydané za jiným účelem může cizinec žádost o vydání zaměstnanecké karty podat ministerstvu.

(6) Ministerstvo zaměstnaneckou kartu vydá cizinci, bude-li zjištěno splnění podmínek uvedených v odstavci 2 písm. b) a c) a Úřad práce České republiky - krajská pobočka nebo pobočka pro hlavní město Prahu vydal závazné stanovisko, že další zaměstnávání cizince lze vzhledem k situaci na trhu práce povolit, jde-li o cizince, který není uveden v odstavci 3 nebo 4 a

- a) na území pobývá na základě víza k pobytu nad 90 dnů,
- b) je již na území zaměstnán a bylo mu pro tyto účely vydáno povolení k zaměstnání, ačkoli k vydání zaměstnanecké karty není podle zákona o zaměstnanosti vyžadováno, a
- c) žádá o vydání zaměstnanecké karty na zaměstnání u téhož zaměstnavatele a na stejnou pracovní pozici, kterou již vykonává.

(7) Změna zaměstnavatele nebo pracovního zařazení držitele zaměstnanecké karty anebo zaměstnání cizince na další pracovní pozici nebo u dalšího zaměstnavatele podléhá předchozímu souhlasu ministerstva. Ministerstvo udělí na žádost držitele zaměstnanecké karty se změnou souhlas, pokud jsou splněny podmínky uvedené v odstavci 2 a neexistují-li důvody uvedené v § 56, s výjimkou důvodu uvedeného v § 56 odst. 1 písm. f). K žádosti o udělení souhlasu se změnou podle věty první je cizinec povinen předložit náležitost podle § 42h odst. 1 písm. c) a dále náležitost podle § 42h odst. 1 písm. d), pokud je k výkonu požadovaného zaměstnání nutná jiná odborná způsobilost nebo pokud doklad, kterým odbornou způsobilost prokázal při vydání zaměstnanecké karty, pozbyl platnosti.

(8) Odstavec 7 se nepoužije, jedná-li se o cizince uvedeného v § 98 zákona o zaměstnanosti nebo cizince, kterému bylo vydáno na novou pracovní pozici povolení k zaměstnání, je-li podle zákona o zaměstnanosti vyžadováno; cizinec je v případě změny zaměstnavatele nebo pracovního zařazení anebo zaměstnání na další pracovní pozici nebo u dalšího zaměstnavatele povinen takovou skutečnost oznámit ministerstvu do 3 pracovních dnů ode dne, kdy k ní došlo.

§ 42h

Náležitosti k žádosti o vydání zaměstnanecké karty

(1) K žádosti o vydání zaměstnanecké karty je cizinec povinen předložit

- a) náležitosti podle § 31 odst. 1 písm. a), d) a e),
- b) na požádání náležitosti podle § 31 odst. 4,
- c) pracovní smlouvu, dohodu o pracovní činnosti nebo smlouvu o smlouvě budoucí splňující podmínky uvedené v § 42g odst. 2 písm. b),
- d) doklady k prokázání odborné způsobilosti pro výkon požadovaného zaměstnání podle § 42g odst. 2 písm. c), jde-li o žádost podle § 42g odst. 2 nebo cizince uvedeného v § 42g odst. 6,
- e) povolení k zaměstnání, jde-li o žádost podle § 42g odst. 3, a
- f) doklad prokazující, že se jedná o cizince uvedeného v § 98 zákona o zaměstnanosti, jde-li o žádost podle § 42g odst. 4.

(2) Před vyznačením víza k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí zaměstnanecké karty je cizinec povinen předložit doklad o cestovním zdravotním pojištění, které odpovídá podmínkám uvedeným v § 180j, a to na dobu pobytu ode dne vstupu na území do doby, než se na něho bude vztahovat pojištění podle zvláštního právního předpisu³³⁾, a na požádání doklad o zaplacení pojistného uvedeného na dokladu o cestovním zdravotním pojištění; to neplatí, jde-li o případy uvedené v § 180j odst. 4.

⁴⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU ze dne 13. prosince 2011 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě.“

Poznámka pod čarou č. 9l se zrušuje.

CELEX 32011L0098

11. V § 44 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Cizinec, který podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území ministerstvu a splňuje podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu, je povinen se na výzvu osobně dostavit ke zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu, a to včetně pořízení biometrických

údajů cizince a jeho podpisu, který je určen k jeho dalšímu digitálnímu zpracování; podpis se nepořídí, pokud cizinci v jeho provedení brání těžko překonatelná překážka.“.

CELEX 32002R1030

CELEX 32008R0380

12. V § 44 odst. 2 a v § 106 odst. 1 písm. b) se slovo „zelené“ nahrazuje slovem „zaměstnanecké“.

13. V § 44 odst. 4 se písmeno e) zrušuje.
Dosavadní písmena f) až i) se označují jako písmena e) až h).

14. V § 44 odstavec 6 zní:
„(6) Zaměstnanecká karta se vydává na dobu, na kterou byla uzavřena pracovní smlouva nebo dohoda o pracovní činnosti, nejdéle však na dobu 2 let; v případě cizince uvedeného v § 42g odst. 3 se zaměstnanecká karta vydává na dobu platnosti odpovídající době uvedené v povolení k zaměstnání.“

15. V § 44a odst. 1 písm. b) se slova „e) až i)“ nahrazují slovy „e) až h)“.

16. V § 44a odst. 1 se písmeno e) zrušuje.
Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno e).

17. V § 44a odst. 3 větě druhé se slova „odst. 3, 7 a 8“ nahrazují slovy „odst. 3 a 7“ a na konci odstavce se doplňuje věta „Ustanovení § 47 odst. 2 se nevztahuje na oprávnění k výkonu zaměstnání na pracovní pozici, na kterou byla zaměstnanecká karta vydána.“

18. V § 44a odst. 5 se ve větě druhé slova „nebo 8“ a ve větě třetí slova „v případech, kdy se podle zvláštního právního předpisu nevyžaduje povolení k zaměstnání^{9m)}“, včetně poznámky pod čarou č. 9m zrušují.

19. V § 44a odstavce 9 a 10 znějí:

„(9) Platnost zaměstnanecké karty lze při splnění podmínek uvedených v § 42g odst. 2 písm. b) a c), § 42g odst. 3 nebo 4 opakovaně prodloužit na dobu, na kterou byla uzavřena pracovní smlouva nebo dohoda o pracovní činnosti, vždy však nejdéle na dobu 2 let; v případě cizince, kterému byla vydána zaměstnanecká karta podle § 42g odst. 3, se platnost zaměstnanecké karty prodlouží na dobu odpovídající době uvedené v rozhodnutí o prodloužení povolení k zaměstnání. Žádost o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty se podává ministerstvu. K žádosti je cizinec povinen předložit

a) náležitosti podle § 31 odst. 1 písm. a) a d),

b) pracovní smlouvu nebo dohodu o pracovní činnosti splňující podmínky uvedené v § 42g odst. 2 písm. b) na dobu, na kterou žádá o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty,

c) rozhodnutí o prodloužení povolení k zaměstnání, jde-li o cizince, kterému byla vydána zaměstnanecká karta podle § 42g odst. 3,

- d) doklady k prokázání odborné způsobilosti pro výkon požadovaného zaměstnání podle § 42g odst. 2 písm. c), jde-li o cizince, kterému byla vydána zaměstnanecká karta podle § 42g odst. 2, pokud doklad, kterým cizinec prokázal ministerstvu svoji odbornou způsobilost při vydání zaměstnanecké karty, pozbyl platnosti,
- e) na požádání náležitosti podle § 31 odst. 4 a
- f) fotografie v případě změny podoby.

(10) Ministerstvo platnost zaměstnanecké karty neprodlouží, nesplňuje-li cizinec podmínky uvedené v § 42g odst. 2 písm. b) a c), § 42g odst. 3 nebo 4 anebo je-li důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty (§ 46e), a dále, jestliže Úřad práce České republiky - krajská pobočka nebo pobočka pro hlavní město Prahu vydal závazné stanovisko, že další zaměstnávání cizince nelze vzhledem k situaci na trhu práce povolit.“.

20. V § 45 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 až 8 se označují jako odstavce 3 až 7.

21. V § 45 odst. 5 úvodní části ustanovení, § 45 odst. 5 písm. b) a v § 45 odst. 6 se slova „odstavce 4 nebo 5“ nahrazují slovy „odstavce 3 nebo 4“.

22. V § 46 odst. 1 větě první se slova „a 4“ zrušují.

23. V § 46 odstavec 6 zní:

„(6) Pro zaměstnaneckou kartu platí obdobně § 55 odst. 1, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Ministerstvo zaměstnaneckou kartu nevydává

- a) z důvodů uvedených v § 56, s výjimkou důvodu uvedeného v § 56 odst. 1 písm. f),
- b) nesplňuje-li cizinec podmínku uvedenou v § 42g odst. 2, 3 nebo 4, nebo
- c) jestliže jde o žádost o vydání zaměstnanecké karty podanou cizincem uvedeným v § 42g odst. 6 a Úřad práce České republiky - krajská pobočka nebo pobočka pro hlavní město Prahu vydal závazné stanovisko, že další zaměstnávání cizince nelze vzhledem k situaci na trhu práce povolit.“.

24. V § 46 se odstavec 8 zrušuje.

Dosavadní odstavec 9 se označuje jako odstavec 8.

25. V § 46a odst. 2 se na konci písmene k) doplňuje slovo „nebo“ a písmeno l) se zrušuje. Dosavadní písmeno m) se označuje jako písmeno l).

26. V § 46b odst. 2 písm. d) se slova „odst. 9“ nahrazují slovy „odst. 8“.

27. § 46e včetně nadpisu zní:

„§ 46e

Zrušení platnosti zaměstnanecké karty

(1) Ministerstvo zruší platnost zaměstnanecké karty z důvodů uvedených v § 37 a dále, jestliže

- a) cizinci nebyla uznána odborná kvalifikace příslušným uznávacím orgánem³⁵⁾,
- b) pracovní poměr cizince skončil; v případě rozvázání pracovního poměru cizince výpovědí z některého z důvodů uvedených v § 52 písm. a) až e) zákoníku práce nebo dohodou z těchto důvodů anebo okamžitým zrušením podle § 56 zákoníku práce se zaměstnanecká karta zruší, jestliže doba trvání nezaměstnanosti cizince přesáhla 3 po sobě jdoucí měsíce a cizinec v této lhůtě nepožádal ministerstvo o udělení souhlasu podle § 42g odst. 7 nebo mu tento souhlas nebyl udělen,
- c) dohoda o pracovní činnosti skončila; v případě zrušení dohody o pracovní činnosti výpovědí danou zaměstnavatelem se zaměstnanecká karta zruší, jestliže doba trvání nezaměstnanosti cizince přesáhla 1 měsíc a cizinec v této lhůtě nepožádal ministerstvo o udělení souhlasu podle § 42g odst. 7 nebo mu tento souhlas nebyl udělen, nebo
- d) zanikla platnost povolení k zaměstnání cizince nebo bylo cizinci povolení k zaměstnání odejmuto; v případě rozvázání pracovního poměru cizince výpovědí z některého z důvodů uvedených v § 52 písm. a) až e) zákoníku práce nebo dohodou z těchto důvodů anebo okamžitým zrušením podle § 56 zákoníku práce se zaměstnanecká karta zruší, nebylo-li cizinci ve lhůtě 3 měsíců ode dne následujícího po dni skončení pracovního poměru vydáno nové povolení k zaměstnání nebo cizinec v této lhůtě nepožádal ministerstvo o udělení souhlasu podle § 42g odst. 7 nebo mu tento souhlas nebyl udělen.

(2) Ministerstvo v rozhodnutí, kterým zruší platnost zaměstnanecké karty, stanoví lhůtu k vycestování z území a udělí cizinci výjezdní příkaz; cizinec je povinen ve stanovené lhůtě z území vycestovat.“.

28. V § 53 odst. 1 větě druhé a v § 169 odst. 13 větě první se slova „písm. f)“ nahrazují slovy „písm. e)“.

29. V § 56 odst. 1 písmeno f) zní:

„f) cizinec podal žádost o udělení dlouhodobého víza za účelem zaměstnání; ministerstvo v písemné informaci o důvodech neudělení dlouhodobého víza podle odstavce 4 cizince poučí, že je oprávněn požádat o vydání zaměstnanecké karty,“.

30. V § 62 odst. 2 se za slovo „pracovníka“ vkládají slova „, zaměstnanecké karty, modré karty“.

31. § 93a se včetně nadpisu zrušuje.

32. V § 104 odst. 1 a 2 se za slovo „nesmí“ vkládají slova „z území státu, který není smluvním státem.“.

CELEX 42000A0922(02)

CELEX 32006R0562

33. V § 106 odst. 1 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena a) a b).

34. V § 106 odst. 1 písm. b), § 107 odst. 8 a v § 123 odst. 4 písm. c) a d) se slovo „zelená“ nahrazuje slovem „zaměstnanecká“.

35. V § 106 odst. 5 se slovo „zelená“ nahrazuje slovem „zaměstnanecká“, slova „Ministerstvo průmyslu a obchodu“ se zrušují a slovo „zelené“ se nahrazuje slovem „zaměstnanecké“.

36. V § 106 odst. 6 a v § 107 odst. 9 se za slovo „držitele“ vkládají slova „zaměstnanecké karty nebo“.

37. V § 106 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce neprodleně písemně oznámí ministerstvu zaměstnání cizince bez povolení k pobytu, bez povolení k zaměstnání, je-li podle zákona o zaměstnanosti vyžadováno, nebo v rozporu se zaměstnaneckou kartou nebo modrou kartou; tuto skutečnost oznámí Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce neprodleně též odboru cizinecké policie krajského ředitelství policie příslušnému podle místa zaměstnání cizince.“.

38. V § 117a odst. 3 písm. a) bodě 5 se slova „§ 42g odst. 8“ nahrazují slovy „§ 117b odst. 4“.

39. V § 117b se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Ministerstvo vyznačí do průkazu o povolení k pobytu údaj o přístupu na trh práce; to neplatí, jde-li o držitele modré karty, povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu Evropské unie nebo povolení k trvalému pobytu.“.

CELEX 32011L0098

40. V § 127 odst. 1 písm. b) se slova „a policie nevydá nové rozhodnutí do 3 dnů od právní moci rozsudku“ zrušují.

41. V § 157 odst. 7 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena a) a b).

CELEX 42000A0922(02)

CELEX 32006R0562

42. V § 157a odst. 2 se věta druhá zrušuje.

CELEX 42000A0922(02)

CELEX 32006R0562

43. V § 158 odst. 1 písm. b) se doplňuje bod 15, který zní:

„15. zaměstnavateli, pracovním zařazení a místě výkonu práce držitele zaměstnanecké karty nebo modré karty,“.

44. V § 158 odst. 9 se za písmeno x) vkládá nové písmeno y), které zní:

„y) o zaměstnavateli, pracovním zařazení a místě výkonu práce držitele zaměstnanecké karty nebo modré karty,“.

45. V § 158a odst. 8 úvodní části ustanovení se za slovo „zánikem“ vkládají slova „zaměstnanecké karty nebo“, za slova „obsaditelných držitelů“ se vkládají slova „zaměstnanecké karty a“ a v písmenu a) a e) se za slova „obsaditelné držitelů“ vkládají slova „zaměstnanecké karty nebo“.

46. V § 165 písmeno n) zní:

„n) rozhoduje o vydání zaměstnanecké karty a modré karty, o prodloužení nebo zrušení její platnosti a uděluje souhlas se změnou zaměstnavatele nebo pracovního zařazení držitele zaměstnanecké karty nebo modré karty,“.

47. V § 165 písmeno p) zní:

„p) je oprávněno v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držitelů zaměstnanecké karty doplňovat údaje o vyřízení žádosti o vydání zaměstnanecké karty a v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držitelů modré karty doplňovat údaje o vyřízení žádosti o vydání modré karty,“.

48. V § 168 se slova „42g,“ zrušují.

49. V § 169 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:

„h) ve lhůtě 60 dnů ode dne podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty; ve lhůtě 90 dnů ode dne podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty ve zvlášť složitých případech nebo pokud ministerstvo žádalo o vydání závazného stanoviska podle odstavce 15.“.

CELEX 32011L0098

50. V § 169 odst. 8 písmeno a) zní:

„a) který podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení jeho platnosti, se ve lhůtě nebo na výzvu podle § 44 odst. 1 nebo § 44a odst. 12 nedostaví na ministerstvo ke zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu nebo ve lhůtě podle § 44 odst. 3 nebo § 44a odst. 13 nepřivezme průkaz o povolení

k pobytu, pokud v této lhůtě nesdělí, že mu v tomto úkonu brání důvody nezávislé na jeho vůli.“.

CELEX 32002R1030

CELEX 32008R0380

51. V § 169 se doplňuje odstavec 15, který zní:

„(15) V rámci rozhodování o žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty ministerstvo vyžádá závazné stanovisko Úřadu práce České republiky - krajské pobočky nebo pobočky pro hlavní město Prahu, zda další zaměstnávání cizince lze vzhledem k situaci na trhu práce povolit; to neplatí, jde-li o cizince, který požádal o prodloužení zaměstnanecké karty, která mu byla vydána podle § 42g odst. 3 nebo 4. Závazné stanovisko ministerstvo dále vyžádá v rámci rozhodování o žádosti o vydání zaměstnanecké karty podané cizincem uvedeným v § 42g odst. 6. Úřad práce České republiky - krajská pobočka nebo pobočka pro hlavní město Prahu závazné stanovisko k zaměstnání cizince doručí ministerstvu do 15 pracovních dnů ode dne obdržení žádosti o závazné stanovisko; neučiní-li tak v této lhůtě, má se za to, že se zaměstnáváním cizince souhlasí.“.

52. V § 170 se odstavec 7 zrušuje.

Dosavadní odstavce 8 a 9 se označují jako odstavce 7 a 8.

53. V § 171 se na konci písmene d) čárka nahrazuje tečkou a písmeno e) se zrušuje.

54. V § 178b odst. 1 větě první a v § 178b odst. 2 větě první se slovo „zelenou“ nahrazuje slovem „zaměstnaneckou“.

55. V § 182 odst. 1 se písmeno e) zrušuje.

Dosavadní písmena f) až h) se označují jako písmena e) až g).

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení podle zákona č. 326/1999 Sb., zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené, se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Cizinec pobývající na území České republiky na základě víza k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání uděleného podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, není po nabytí účinnosti tohoto zákona oprávněn požádat o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je však oprávněn požádat o vydání zaměstnanecké karty podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Zelená karta vydaná podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstává v platnosti po dobu v ní uvedenou a ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona se považuje za zaměstnaneckou kartu.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o zaměstnanosti

Čl. III

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 202/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 382/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 495/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 57/2008 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 149/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 1/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 437/2012 Sb., zákona č. 505/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb. a zákona č. .../2013 Sb., se mění takto:

1. V § 5 písm. e) bodě 2 se slova „s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání ve zvláštních případech (dále jen „zelená karta“) vydaným podle zvláštního právního předpisu^{9a)}“ nahrazují slovy „se zaměstnaneckou kartou vydanou podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky“.

Poznámka pod čarou č. 9a se zrušuje.

2. V § 6 odst. 1 písm. h) a v § 102 odst. 1 větě první se slovo „zelené“ nahrazuje slovem „zaměstnanecké“.

3. § 37a včetně poznámek pod čarou č. 93 a 94 zní:

„§ 37a

(1) Centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty a centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli modré karty, vedené ministerstvem, obsahují údaje uvedené v § 37.

(2) Volným pracovním místem obsaditelným držitelem zaměstnanecké karty se rozumí pracovní místo, které nebylo obsazeno do 30 dnů od jeho oznámení krajské pobočce Úřadu práce, s výjimkou pracovních míst úředníků územních samosprávných celků⁹³) a pracovních míst zaměstnanců, kteří ve správních úřadech vykonávají státní správu⁹⁴). Se zařazením pracovního místa do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty musí zaměstnavatel udělit souhlas.

(3) Volným pracovním místem obsaditelným držitelem modré karty se rozumí pracovní místo, které nebylo obsazeno do 30 dnů od jeho oznámení krajské pobočce Úřadu práce, s výjimkou pracovních míst úředníků územních samosprávných celků⁹³) a pracovních míst zaměstnanců, kteří ve správních úřadech vykonávají státní správu⁹⁴), a současně jde o pracovní místo, pro jehož výkon se vyžaduje vysoká kvalifikace podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Se zařazením pracovního místa do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli modré karty musí zaměstnavatel udělit souhlas.

(4) Zastupitelský úřad České republiky vyznačí v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty a případné zpětvzetí této žádosti a v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli modré karty podání žádosti o vydání modré karty a případné zpětvzetí této žádosti. Ministerstvo vnitra vyznačí v centrální evidenci podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty nebo modré karty, popřípadě zpětvzetí této žádosti, pokud byla podána na území České republiky, den, kdy bylo rozhodnuto o žádosti, den převzetí potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty nebo modré karty a den vydání zaměstnanecké karty nebo modré karty nebo den, kdy bylo řízení o žádosti o vydání zaměstnanecké karty nebo modré karty zastaveno. V případě změny zaměstnavatele nebo pracovního zařazení s předchozím souhlasem Ministerstva vnitra vyznačí Ministerstvo vnitra v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty nebo v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli modré karty podání žádosti o souhlas se změnou zaměstnavatele, pracovní místo, pro které je souhlas vyžadován, a den udělení souhlasu.

(5) Ministerstvo vnitra sdělí neprodleně po vydání potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty nebo modré karty elektronicky ministerstvu identifikační údaje cizince, kterému bude vydána zaměstnanecká karta nebo modrá karta, a údaje o pracovním

místě, pro které bude vydána; rovněž tak sdělí ministerstvu informace o prodloužení jejich platnosti, o jejich zrušení nebo o uplynutí doby jejich platnosti.

(6) Ministerstvo do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty nebo do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli modré karty nezařadí nebo z evidence vyřadí volné pracovní místo u zaměstnavatele, pokud

- a) zaměstnavateli byla v období posledních 12 měsíců pravomocně uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce, nebo
- b) volné pracovní místo lze s ohledem na požadovanou kvalifikaci nebo dostatek volných pracovních sil obsadit jinak.

⁹³⁾ Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁴⁾ Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů.“.

CELEX 32011L0098

CELEX 32009L0050

Poznámky pod čarou č. 32e a 32f se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

4. § 37b se zrušuje.

5. V § 66 větě třetí a v § 88 odst. 1 úvodní části ustanovení se slovo „zelená“ nahrazuje slovem „zaměstnanecká“.

6. § 86 zní:

„§ 86

Zaměstnavatel, který zamýšlí zaměstnávat na volném pracovním místě cizince na základě povolení k zaměstnání, zaměstnanecké karty nebo modré karty, je povinen oznámit takovéto volné pracovní místo, na kterém může být cizinec zaměstnán, krajské pobočce Úřadu práce, v jejímž územním obvodu má být zaměstnání vykonáváno, a to včetně základní charakteristiky tohoto pracovního místa (§ 37).“.

7. V § 87 odst. 1 větě první se za slova „vyžaduje povolení k zaměstnání,“ vkládají slova „zaměstnanecká karta nebo modrá karta,“.

8. V § 87 odst. 1 větě druhé se slovo „zelenou“ nahrazuje slovem „zaměstnaneckou“ a za slova „se povolení k zaměstnání“ se vkládají slova „, zaměstnanecká karta nebo modrá karta“.

9. V § 88 odst. 1 písm. b) se slovo „povolení“ zrušuje a za slovo „vydáno“ se vkládají slova „povolení k zaměstnání, zaměstnanecká karta nebo modrá karta,“.

10. V § 88 odst. 2 větě první se slovo „zelená“ nahrazuje slovem „zaměstnanecká“, slova „kdy bylo vyhověno jeho žádosti o vydání zelené karty nebo“ se zrušují a za slova „pro vydání“ se vkládají slova „zaměstnanecké karty nebo“.

11. § 89 zní:

„§ 89

(1) Cizinec může být přijat do zaměstnání a zaměstnáván, je-li držitelem platné zaměstnanecké karty nebo modré karty, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Cizinec může být dále přijat do zaměstnání a zaměstnáván, má-li platné povolení k zaměstnání vydané krajskou pobočkou Úřadu práce a platné povolení k pobytu na území České republiky vydané podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Za zaměstnání se pro tyto účely považuje i plnění úkolů vyplývajících z předmětu činnosti právnické osoby zajišťovaných společníkem, statutárním orgánem nebo členem statutárního nebo jiného orgánu obchodní společnosti pro obchodní společnost nebo členem družstva nebo členem statutárního nebo jiného orgánu družstva pro družstvo.

(3) Cizinec, kterému bylo vydáno potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty nebo modré karty, může být přijat do zaměstnání a zaměstnáván ode dne vydání tohoto potvrzení do dne ukončení řízení o jeho žádosti o vydání zaměstnanecké karty nebo modré karty.

(4) Povolení k zaměstnání nelze vydat nebo prodloužit v případě, že cizinec je držitelem zaměstnanecké karty, modré karty nebo držitelem povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem než zaměstnání, vydanými podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky; to neplatí, jde-li o držitele povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, cizince, který může být přijat do zaměstnání a zaměstnáván podle odstavce 2, nebo cizince uvedeného v § 95 až 97.“

CELEX 32011L0098

CELEX 32009L0052

12. V § 92 odstavec 1 zní:

„(1) Krajská pobočka Úřadu práce vydá povolení k zaměstnání za podmínek, že se jedná o

a) oznámené volné pracovní místo (§ 86) a

b) volné pracovní místo nelze s ohledem na požadovanou kvalifikaci nebo nedostatek volných pracovních sil obsadit jinak; splnění této podmínky se nevyžaduje při vydání povolení k zaměstnání podle § 95 a 97.“.

CELEX 32003L0109

CELEX 32009L0050

13. V § 94 odst. 1 větě první se slova „Úřad práce“ nahrazují slovy „krajská pobočka Úřadu práce“ a slova „s přihlédnutím k situaci na trhu práce“ se zrušují a na konci odstavce se doplňuje věta „Při prodloužení platnosti povolení k zaměstnání podle § 96 přihlíží krajská pobočka Úřadu práce k situaci na trhu práce.“.

CELEX 32011L0098

14. V § 94 odst. 2 větě první se za číslo „91“ vkládají slova „odst. 1“.

15. V § 94 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Podmínkou pro vydání zaměstnanecké karty podle § 42g odst. 6 zákona o pobytu cizinců na území České republiky cizinci, který je držitelem dlouhodobého víza, vydaného podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, nebo pro prodloužení platnosti zaměstnanecké karty je souhlasné závazné stanovisko krajské pobočky Úřadu práce, vydané na základě žádosti Ministerstva vnitra. Krajská pobočka Úřadu práce při vydání závazného stanoviska přihlíží k situaci na trhu práce.“.

CELEX 32011L0098

16. V § 97 úvodní část ustanovení zní: „Povolení k zaměstnání se dále vyžaduje i v případě cizince“.

17. V § 97 písm. a) se slova „jednoho roku“ nahrazují slovy „6 měsíců“.

CELEX 32011L0098

18. V § 97 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmena d) až f) se označují jako písmena c) až e).

19. V § 98 úvodní část ustanovení zní: „Povolení k zaměstnání, zaměstnanecká karta nebo modrá karta se podle tohoto zákona nevyžaduje k zaměstnání cizince“.

20. V § 98 se na konci textu písmene l) doplňují slova „nebo s cizincem, který na území České republiky pobývá na základě platného povolení k dlouhodobému pobytu“.

Poznámka pod čarou č. 52a se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

CELEX 32003L0086

CELEX 32009L0050

CELEX 32003L0109

21. V § 98 písm. m) se slova „za účelem zaměstnání, pokud od vydání tohoto povolení uplynulo více než 12 měsíců“ zrušují.

22. V § 98 písmena p) a r) znějí:

„p) který na území České republiky pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, nebo r) který je duchovním církve registrované v České republice nebo náboženské společnosti registrované v České republice.“

CELEX 32011L0098

23. V § 102 odst. 2 větě třetí se za slova „povolení k zaměstnání“ vkládají slova „, zaměstnanecká karta nebo modrá karta“.

24. V § 126 odst. 4 větě první se slovo „zelenou“ nahrazuje slovem „zaměstnaneckou“.

25. § 145 zní:

„§ 145

V případě, že cizinec má být zaměstnáván na více místech výkonu práce, krajská pobočka Úřadu práce projedná jeho zaměstnávání s krajskou pobočkou Úřadu práce, v jejímž územním obvodu má být zaměstnání rovněž vykonáváno, a rozhodne o povolení k zaměstnání pro více míst výkonu práce.“

26. V § 147c odst. 4 se na konci textu písmene h) doplňují slova „, zaměstnanecké karty nebo modré karty“.

27. V § 147c odst. 4 písmeno t) zní:

„t) údaje o zaměstnavateli, pracovním zařazení a místě výkonu práce držitele zaměstnanecké karty nebo modré karty.“

Čl. IV

Přechodná ustanovení

1. Řízení o vydání povolení k zaměstnání nebo řízení o prodloužení platnosti povolení k zaměstnání, které nebylo pravomocně ukončeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 435/2004 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Cizinec, kterému byla vydána zelená karta podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném přede dnem

nabytí účinnosti tohoto zákona, může být zaměstnáván až do doby skončení platnosti této karty.

3. Informační povinnost zaměstnavatele podle § 88 zákona č. 435/2004 Sb. se vztahuje i na cizince, kteří jsou ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nadále zaměstnáváni na základě zelené karty.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o státní sociální podpoře

Čl. V

V § 3 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 427/2010 Sb. a zákona č. 366/2011 Sb., se za písmeno h) vkládají nová písmena i) až k), která včetně poznámek pod čarou č. 66 až 68 znějí:

i) cizinci, kterým byla vydána zaměstnanecká karta podle zvláštního právního předpisu⁶⁶⁾,

j) cizinci zaměstnanými na území České republiky nebo cizinci, kteří již byli zaměstnaní na území České republiky alespoň po dobu 6 měsíců a jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání⁴⁾, pokud jim bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶⁷⁾,

k) rodinnými příslušníky⁶⁸⁾ cizinců uvedených v písmenech f), h), i) a j), pokud jim bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶⁷⁾,

⁶⁶⁾ § 42g zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁷⁾ § 42 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁸⁾ § 42a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.

CELEX 32011L0098

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o azylu

Čl. VI

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 519/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 57/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 343/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona

č. 281/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 9/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 103/2013 Sb. a zákona č. 105/2013 Sb., se mění takto:

1. V § 46a odst. 6 se věta jedenáctá nahrazuje větou „Rozhodne-li soud o zrušení napadeného rozhodnutí, ministerstvo žadateli o udělení mezinárodní ochrany bez zbytečného odkladu umožní opustit přijímací středisko.“.

2. V § 73 odst. 5 se věta jedenáctá nahrazuje větou „Rozhodne-li soud o zrušení napadeného rozhodnutí, ministerstvo cizinci bez zbytečného odkladu umožní vstup na území a dopraví ho do azylového zařízení na území.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o uznávání odborné kvalifikace

Čl. VII

V § 1 odst. 2 zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění zákona č. 189/2008 Sb. a zákona č. 52/2012 Sb., písmeno j) včetně poznámek pod čarou č. 20 a 21 zní:

„j) žadatele o vydání modré karty Evropské unie²⁰⁾ nebo držitele této karty, žadatele o vydání zaměstnanecké karty²¹⁾ nebo držitele této karty anebo držitele povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky vydaného za jiným účelem než zaměstnání, který je na území zaměstnán,

²⁰⁾ Čl. 14 odst. 1 písm. d) a čl. 14 odst. 4 Směrnice Rady 2009/50/ES ze dne 25. května 2009 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci.

§ 42i zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²¹⁾ Čl. 12 odst. 1 písm. d) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU ze dne 13. prosince 2011 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě.

§ 42g zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.

CELEX 32009L0050

CELEX 32011L0098

ČÁST ŠESTÁ
Změna zákona o správních poplatcích
Čl. VIII

Položka 162 přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 382/2008 Sb. a zákona č. 427/2010 Sb., zní:

„Položka 162

Přijetí žádosti

a) o vydání povolení k pobytu

Kč 500

b) o vydání zaměstnanecké karty nebo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci (modrá karta)

Kč 1 000

c) o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů

Kč 200

Osvobození

1. Od poplatku podle písmene a) této položky je osvobozen občan členského státu Evropské unie, který je vázán Smlouvou o Evropském hospodářském prostoru, a občan státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropskou unií, a jeho rodinní příslušníci, a to bez ohledu na jejich státní příslušnost.

2. Od poplatku podle písmene a) této položky je osvobozeno přijetí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, vydává-li toto povolení Ministerstvo zahraničních věcí.“

ČÁST SEDMÁ
Změna zákona o sociálních službách
Čl. IX

V § 4 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 313/2013 Sb., se za písmeno j) vkládají nová písmena k) až m), která včetně poznámek pod čarou č. 59 až 62 znějí:

„k) cizinec, kterému byla vydána zaměstnanecká karta podle zvláštního právního předpisu⁵⁹⁾,

l) cizinec, který je zaměstnán nebo již byl zaměstnán na území České republiky alespoň po dobu 6 měsíců a je v evidenci uchazečů o zaměstnání⁶⁰⁾, pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶¹⁾,

m) rodinný příslušník⁶²⁾ osob uvedených v písmenech f), h), k) a l), pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶¹⁾,

⁵⁹⁾ § 42g zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁰⁾ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁶¹⁾ § 42 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁶²⁾ § 42a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.

CELEX 32011L0098

ČÁST OSMÁ

Změna zákoníku práce

Čl. X

V § 48 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 427/2010 Sb., písmeno c) zní:

„c) uplynutím doby, na kterou bylo vydáno povolení k zaměstnání²⁰⁾, zaměstnanecká karta nebo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci.“.

Poznámka pod čarou č. 20a se zrušuje.

Čl. XI

Přechodné ustanovení

Skončení pracovního poměru cizince nebo fyzické osoby bez státní příslušnosti, jimž bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání ve zvláštních případech podle § 42g zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nedošlo-li k němu již jiným způsobem, se řídí § 48 odst. 3 písm. c) zákona č. 262/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DEVÁTÁ

ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

Čl. XII

Vyhláška č. 29/2013 Sb., o stanovení seznamu zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty, se zrušuje.

ČÁST DESÁTÁ
ÚČINNOST
Čl. XIII

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část :

A) Závěrečná zpráva hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad – RIA

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Zákon, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

1.2 Definice problému

Předloženým návrhem je zajišťována zejména implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU ze dne 13. prosince 2011 o jednotném postupu vyřizování žádostí, o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě (dále jen „směrnice 2011/98/EU“). Dále dochází ke zpřesnění právní úpravy v souvislosti se zajištěním souladu právní úpravy s hlavou III nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (dále jen „Schengenský hraniční kodex“) a čl. 26 úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (dále jen „Schengenská prováděcí úmluva“) a se zajištěním realizace nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí ve znění nařízení Rady (ES) č. 380/2008 ze dne 18. dubna 2008, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí [dále jen „nařízení Rady (ES) č. 1030/2002“].

Cílem směrnice 2011/98/EU je stanovení jednotného postupu vyřizování žádostí o vydání jednotného povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí, včetně vymezení souboru práv pracovníků ze třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v členském státě. S odkazem na tuto směrnici bude vydáván doklad, který bude v rámci jediného správního aktu zahrnovat jak povolení k pobytu, tak pracovní povolení. Takový postup přispěje ke zjednodušení a harmonizaci pravidel, která se v současnosti používají v členských státech. Toto procesní zjednodušení již bylo několika členskými státy zavedeno, přičemž s sebou přineslo účinnější postup jak pro migranty, tak pro jejich zaměstnavatele, a umožnilo snáze kontrolovat oprávněnost jejich pobytu a legálnost jejich zaměstnání. Ustanoveními této směrnice by neměla být dotčena pravomoc členských států regulovat přijímání státních příslušníků třetích zemí, včetně objemu vstupů státních příslušníků třetích zemí přicházejících za účelem výkonu zaměstnání.

Předložený návrh se bude týkat především cizinců - občanů třetích zemí, kteří jsou na území České republiky v postavení zaměstnanců. Podle zpráv o migraci z let 2009 – 2011 se jednalo o následující počty cizinců - občanů třetích zemí:

- k 31.12.2009 celkem 91394 (z toho 73663 s povolením k zaměstnání),
- k 31.12.2010 celkem 71370 (z toho 49118 s povolením k zaměstnání),
- k 31.12.2011 celkem 63302 (z toho 36640 s povolením k zaměstnání).

K roku 2012 a 2013 lze uvést některé údaje z Informačního systému cizinců. V období od ledna 2012 do června 2013 bylo Ministerstvu vnitra podáno celkem 47225 žádostí o vydání dlouhodobého pobytového oprávnění za účelem zaměstnání. Tento údaj obsahuje jak žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem zaměstnání, tak žádosti o vydání či prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání a rovněž žádosti o vydání nebo prodloužení zelené a modré karty (počty žádostí o pobytová oprávnění za účelem zaměstnání za rok 2012 a 2013 a odhadované počty pro rok 2014 jsou uvedeny v kapitole 3.1).

Z preambule směrnice 2011/98/EU a z článku 12 odstavce 1 písm. e) vyplývá, že pracovníci ze třetích zemí, kteří jsou uvedeni v čl. 3 odst. 1 písm. b) a c) mají právo na rovné zacházení ve srovnání se státními příslušníky členského státu, ve kterém pobývají, pokud jde o oblasti sociálního zabezpečení, jež jsou definovány v nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

Z dikce preambule směrnice 2011/98/ES rovněž vyplývá, že právo na rovné zacházení by mělo být přiznáno také rodinným příslušníkům pracovníků ze třetích států, kteří byli přijati členským státem v souladu se směrnicí Rady (ES) 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny nebo na základě jiného vlastního povolení.

Vzhledem k uvedeným důvodům je navrhována také úprava zákona o sociálních službách a zákona o státní sociální podpoře. Novelty zákonů budou upravovat sociální dávky, jež jsou ve věcném rozsahu nařízení č. 883/2004, a jejichž předmětem úpravy bude doplnění okruhu oprávněných osob.

V souvislosti s návrhem novely zákona o pobytu cizinců na území České republiky, resp. v souvislosti s implementací směrnice 2011/98/EU, je potřeba novelizovat zejména příslušná ustanovení zákona o zaměstnanosti, která se týkají oblasti zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí, a rovněž také příslušná ustanovení zákona o sociálních službách a státní sociální podpoře, která upravují okruh oprávněných osob nepojistných dávkových systémů.

Změny, k nimž dochází v souvislosti s výše uvedeným, je tedy nezbytné promítnout do následujících zákonů:

- a) zákon o pobytu cizinců na území České republiky,
- b) zákon o zaměstnanosti,
- c) zákon o státní sociální podpoře,
- d) zákon o uznávání odborné kvalifikace,
- e) zákon o správních poplatcích,
- f) zákon o sociálních službách a
- g) zákoník práce.

Dílčím problémem v souvislosti s předloženým návrhem je pak novela zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Nutnost novelizace tohoto zákona vyvstala v souvislosti s potřebou opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. října 2012 ve věci *Buishvili proti České republice*. Jednalo se konkrétně o zajištění toho, aby soudy, které rozhodují o zákonnosti zbavení svobody žadatele o azyl v přijímacím středisku (a analogicky o zákonnosti zbavení svobody cizince zajištěného za účelem vyhoštění), měly v případě zjištěné nezákonnosti rozhodnutí Ministerstva vnitra či policejního orgánu pravomoc nařídít propuštění cizince na svobodu, eventuálně aby takový důsledek mělo zrušovací rozhodnutí soudu *ex lege*. Nutnost řádného a brzkého výkonu rozsudku *Buishvili proti České republice* je mezinárodní povinností státu vyplývající z článku 46 Evropské úmluvy o lidských právech. Cílem předkladatele je proto přijetí nezbytných příslušných opatření v nejbližším možném termínu, tedy v rámci předkládaného návrhu.

Předkladatel ve smyslu § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, navrhuje Poslanecké sněmovně, aby s vládním návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení. Vládní návrh zákona je transpozičním právním předpisem ke směrnici 2011/98/EU, která by měla být do právního řádu České republiky transponována nejpozději do 25. prosince 2013. S ohledem na standardní délku trvání legislativního procesu v České republice je třeba upozornit, že pokud nebude předmětná směrnice včas transponována do právního řádu České republiky, nelze vyloučit, že by Evropská komise využila ustanovení čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU a zahájila by před Soudním dvorem EU s Českou republikou řízení, a to za nesplnění povinnosti České republiky sdělit Evropské komisi opatření provádějící výše uvedenou směrnici. Shledal-li by pak Soudní dvůr EU, že Česká republika svoji povinnost sdělit Evropské komisi opatření provádějící dotyčnou směrnici skutečně nesplnila, mohl by za porušení této povinnosti uložit České republice zaplacení paušální částky nebo penále.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

a) zákon o pobytu cizinců na území České republiky

Cizinec, který hodlá v České republice pobývat za účelem zaměstnání déle než 90 dnů, musí požádat o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za tímto účelem a kromě obecných náležitostí žádosti jako je např. cestovní doklad nebo doklad o zajištění ubytování, musí doložit povolení k zaměstnání nebo v žádosti uvést číslo jednacích žádosti o vydání povolení k zaměstnání a u kterého Úřadu práce České republiky – krajské pobočky nebo pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „Úřad práce“) o takové povolení požádal. Povolení k zaměstnání nemusí cizinec předkládat a číslo jednacích žádosti o jeho vydání uvádět, není-li povolení k zaměstnání podle zákona o zaměstnanosti podmínkou výkonu zaměstnání. Pokud cizinec na území hodlá pobývat déle než 6 měsíců, musí požádat o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, přičemž je opět povinen k žádosti předložit rozhodnutí o povolení k zaměstnání nebo rozhodnutí o prodloužení povolení k zaměstnání. Obdobně je pak třeba postupovat i v případě prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Za současného právního stavu je tedy cizinec povinen si nejdříve opatřit povolení k zaměstnání, které je základní podmínkou

vydání oprávnění k pobytu za účelem zaměstnání. Výjimkami v této oblasti jsou instituty povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání na území ve zvláštních případech (dále jen „zelená karta“) a povolení k dlouhodobému pobytu za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci (dále jen „modrá karta“), které již za současného právního stavu představují instituty, které mají povahu „jednotného povolení“, neboť zelená karta a modrá karta opravňují cizince k pobytu na území a k výkonu zaměstnání po dobu v ní uvedenou. Cizinec tedy jako doklad o účelu pobytu nedokládá povolení k zaměstnání, ale musí se jednat o zaměstnání na jedné z pracovních pozic uvedených v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zelené karty nebo modré karty.

b) zákon o zaměstnanosti

Zaměstnavatel, který chce získávat cizince na volná pracovní místa, je povinen předem oznámit a projednat s Úřadem práce záměr zaměstnávat cizince, včetně jejich počtu, druhu práce, kterou budou vykonávat, a předpokládané doby výkonu práce. Cizinec může být přijat do zaměstnání a zaměstnáván jen tehdy, má-li platné povolení k zaměstnání cizince a platné povolení k pobytu na území České republiky nebo je-li držitelem zelené karty nebo modré karty. Povolení k zaměstnání cizince vydává Úřad práce, povolení k pobytu vydává Ministerstvo vnitra. V případech stanovených zákonem o zaměstnanosti může být cizinec přijat do zaměstnání a zaměstnáván i bez povolení k zaměstnání cizince, vždy však s platným povolením k pobytu. Za cizince se pro účely zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí podle zákona o zaměstnanosti nepovažuje občan Evropské unie a jeho rodinný příslušník a rodinný příslušník občana České republiky, který není státním příslušníkem České republiky ani jiného členského státu Evropské unie.

c) zákon o státní sociální podpoře

V současné právní úpravě § 3 zákona o státní sociální podpoře se uvádí tento kruh oprávněných osob, kterým náleží při splnění dalších stanovených podmínek dávky státní sociální podpory a nemají na území České republiky trvalý pobyt

a) cizinci hlášení na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu, s výjimkou žadatelů o udělení mezinárodní ochrany ubytovaných v pobytovém středisku Ministerstva vnitra, a to ode dne, kterým uplynulo 365 dnů ode dne hlášení,

b) cizinci narození na území České republiky a hlášenými na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu, s výjimkou žadatelů o udělení mezinárodní ochrany ubytovaných v pobytovém středisku Ministerstva vnitra, do 1 roku jejich věku,

c) nezletilí cizinci svěřeni na území České republiky do péče nahrazující péči rodičů nebo do ústavní péče,

d) cizinci, kteří jsou držiteli povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropském společenství na území jiného členského státu Evropské unie, a bylo jim vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu,

e) rodinní příslušníci cizince uvedeného v písmenu d), kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu,

f) cizinci, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem vědeckého výzkumu podle zvláštního právního předpisu,

g) cizinci, kterým byla udělena doplňková ochrana,

h) cizinci, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci podle zvláštního právního předpisu,

podmínkou je, že mají na území České republiky bydliště.

d) zákon o azylu

Zákon o azylu ve svém § 46a odst. 6 a § 73 odst. 5 stanoví, že rozhodne-li soud o zrušení napadeného rozhodnutí o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců anebo o nepovolení vstupu na území a ministerstvo nevydá nové rozhodnutí do 3 dnů od právní moci rozsudku, žadateli o udělení mezinárodní ochrany se bez zbytečného odkladu umožní opustit přijímací středisko, resp. se mu umožní vstup na území a ministerstvo jej dopraví do azylového zařízení na území.

e) zákon o uznávání odborné kvalifikace

Za současného právního stavu se podle zákona o uznávání odborné kvalifikace uznává odborná kvalifikace a jiná způsobilost

a) státního příslušníka členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace (dále jen „členský stát“),

b) osoby s trvalým pobytem na území České republiky,

c) rodinného příslušníka osoby uvedené v písmenu a) nebo b),

d) státního příslušníka jiného než členského státu, bylo-li mu v České republice nebo jiném členském státě přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropské unii,

e) státního příslušníka jiného než členského státu, byl-li mu na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie povolen pobyt za účelem vědeckého výzkumu,

f) rodinného příslušníka osoby uvedené v písmenu d) nebo e), byl-li mu povolen dlouhodobý pobyt na území České republiky,

g) osoby, které byl na území České republiky udělen azyl nebo doplňková ochrana, nebo jejího rodinného příslušníka, byl-li mu povolen dlouhodobý pobyt na území České republiky,

h) státního příslušníka jiného než členského státu, byl-li mu na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie povolen pobyt za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby,

i) státního příslušníka jiného než členského státu, který je obětí obchodování s lidmi nebo obdržel pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a který spolupracuje s příslušnými orgány, byl-li mu na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie povolen pobyt za tímto účelem,

j) držitele modré karty Evropské unie.

f) zákon o správních poplatcích

Terminologie v zákoně o správních poplatcích je ve shodě s terminologií obsaženou ve stávajícím zákoně o pobytu cizinců na území České republiky.

g) zákon o sociálních službách

V § 4 zákona o sociálních službách (právní úprava, která nabude účinnosti dne 1. 1. 2014) se uvádí tento okruh oprávněných osob, kterým je poskytován příspěvek na péči

a) osoba, která je na území České republiky hlášena k trvalému pobytu podle zvláštního právního předpisu, jde-li o státního občana České republiky,

b) cizinec, který má na území České republiky trvalý pobyt podle zvláštního právního předpisu,

c) cizinec, který je držitelem povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropské unii na území jiného členského státu Evropské unie, pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu,

d) rodinný příslušník osoby uvedené v písmenu a), pokud mu bylo vydáno povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu,

e) rodinný příslušník osoby uvedené v písmenu b), pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu,

f) cizinec, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem vědeckého výzkumu podle zvláštního právního předpisu,

g) osoba, které byla udělena mezinárodní ochrana formou doplňkové ochrany podle zvláštního právního předpisu,

h) cizinec, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci podle zvláštního právního předpisu,

i) cizinec bez trvalého pobytu na území České republiky, kterému tento nárok zaručuje mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu České republiky,

j) osoba, které nárok vyplývá z přímo použitelných předpisů Evropské unie,

a to, pokud má bydliště na území České republiky, s výjimkou osob uvedených v písmenu j); co se rozumí bydlištěm, stanoví zákon o pomoci v hmotné nouzi.

h) zákoník práce

Terminologie v zákoníku práce je ve shodě s terminologií obsaženou ve stávajícím zákoně o pobytu cizinců na území České republiky.

Výše uvedené právní předpisy neobsahují žádná diskriminační ustanovení.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

- cizinci, kteří chtějí být, popř. jsou zaměstnáni v České republice, a zástupci zaměstnanců (odbory),

- zaměstnavatelé,
- Úřad práce,
- Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce,
- Policie České republiky,
- Ministerstvo vnitra,
- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Ministerstvo zahraničních věcí,
- Zastupitelské úřady České republiky,
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „Ministerstvo školství“),
- uznávací orgány při posuzování odborné kvalifikace.

1.5 Popis cílového stavu

a) zákon o pobytu cizinců na území České republiky

Cílem předkládaného návrhu změny zákona o pobytu cizinců na území České republiky je zajištění souladu právní úpravy pobytu za účelem zaměstnání se směrnicí 2011/98/EU. Právní úprava pobytu cizinců na území České republiky za účelem zaměstnání bude následující:

Ministerstvem vnitra bude vydáván nový druh povolení k dlouhodobému pobytu, a to zaměstnanecká karta.

Jedná se o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, které má tzv. duální charakter, tj. že cizinec, který má zájem pracovat na území České republiky, nemusí podávat zvlášť žádost o povolení k pobytu Ministerstvu vnitra a zvlášť žádat o povolení k zaměstnání Úřad práce, ale na základě jediné žádosti, o které rozhodne Ministerstvo vnitra (za předpokladu splnění zákonných podmínek), bude vydáno povolení k pobytu a současně i k výkonu zaměstnání na území České republiky. Zavedením zaměstnanecké karty tak dojde i ke snížení administrativní zátěže u cizinců, kteří hodlají, resp. budou na území České republiky pobývat za účelem zaměstnání. Namísto dosavadních dvou správních řízení bude vedeno toliko jedno správní řízení, a to Ministerstvem vnitra. (Blíže kapitola 3.2 k přínosům navrhované úpravy).

Zaměstnanecká karta bude vydávána na volná pracovní místa zařazená v centrální evidenci volných pracovních míst vedené Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Úřadem práce bude vydáváno povolení k zaměstnání cizince pouze v omezených případech – v takových případech bude cizinec žádat rovněž o zaměstnaneckou kartu, ale v této podobě již nebude mít tzv. duální charakter. Tento charakter nebude mít ani v případě, kdy cizinec má podle zákona o zaměstnanosti volný přístup na trh práce.

Dosavadní specifický druh povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, který měl charakter duálního povolení – zelená karta bude zrušen, neboť zavedením zaměstnanecké karty ztrácí opodstatnění.

Prodloužení platnosti zaměstnanecké karty bude prováděno na základě závazného stanoviska Úřadu práce vydaného na základě žádosti Ministerstva vnitra. Při vydání závazného stanoviska bude Úřad práce přihlížet k situaci na trhu práce. Toto opatření je nezbytné k zajištění ochrany trhu práce.

Změna pracovního místa, resp. pracovní pozice bude podmíněna předchozím souhlasem Ministerstva vnitra, obdobně jako je tomu již ve stávající úpravě modrých karet.

Vízum k pobytu nad 90 dnů nebude možné udělit, pokud by účelem pobytu cizince mělo být zaměstnání, neboť by zbytečně docházelo k právní nejistotě, pokud by byl připuštěn systém dvojkolejnosti tedy možnosti žádat o vízum k pobytu nad 90 dnů i o zaměstnaneckou kartu. Zaměstnaneckou kartu lze vydat na jakoukoli dobu přesahující 3 měsíce, tedy je nadbytečné, aby cizinec řešil svůj pobyt po dobu prvních 6 měsíců vízem k pobytu nad 90 dnů a v relativně krátké době následně žádal o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Bude zajištěno, aby cizinci, kteří na území České republiky již pobývají na základě víza k pobytu nad 90 dnů a získají zde zaměstnání, mohli v tomto zaměstnání pokračovat, resp. aby se toto zaměstnání stalo hlavním účelem jejich pobytu – cizinci pobývající na území České republiky na základě víza k pobytu nad 90 dnů tedy budou moci na území požádat o vydání zaměstnanecké karty. V tomto případě bude vydání zaměstnanecké karty (obdobně jako v případě prodloužení její platnosti) podmíněno závazným stanoviskem Úřadu práce.

Cílem návrhu změny zákona o pobytu cizinců na území České republiky je rovněž zpřesnění zajišťující správnou realizaci nařízení Rady (ES) č.1030/2002, tj. zpřesnění týkající se procesu vydávání průkazů o povolení k pobytu, které obsahují biometrické údaje.

Cílem návrhu změny zákona o pobytu cizinců na území České republiky je rovněž zajištění správné implementace čl. 26 Schengenské prováděcí úmluvy, resp. zabránění tomu, aby proti České republice bylo vedeno řízení pro porušení povinnosti podle čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie pod č. 2012/2144, což je reakce na upozornění Evropské komise, která ve stávající úpravě spatřuje rozpor s ustanoveními hlavy III Schengenského hraničního kodexu.

b) zákon o zaměstnanosti

Cílem předkládaného návrhu je zajištění souladu právní úpravy zahraničního zaměstnávání v zákoně o zaměstnanosti s novelizovaným zákonem o pobytu cizinců na území České republiky. Na základě implementace směrnice 2011/98/EU bude právní úprava zaměstnávání cizinců na území České republiky následující:

Ministerstvem vnitra bude vydáváno pobytové oprávnění za účelem zaměstnání, a to

- zaměstnanecká karta,
- modrá karta.

Jedná se o pobytová oprávnění za účelem zaměstnání, která mají tzv. duální charakter. Znamená to, že cizinec, který má zájem pracovat na území České republiky, nemusí podávat zvlášť žádost o povolení k pobytu Ministerstvu vnitra a zvlášť žádat o povolení k zaměstnání Úřad práce, ale na základě jediné žádosti, o které rozhodne Ministerstvo vnitra (za předpokladu splnění zákonných podmínek), bude vydáno povolení k pobytu a současně i k výkonu zaměstnání na území České republiky.

Úřadem práce bude vydáváno povolení k zaměstnání cizince v případě

- zaměstnávání cizince, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání (§ 89 odst. 4);
- vyslání cizince, jehož zaměstnavatelem je zahraniční subjekt, svým zaměstnavatelem na základě smlouvy s českou právnickou nebo fyzickou osobou k výkonu práce na území České republiky a k plnění úkolů vyplývajících z této smlouvy (§ 95);

- sezónního zaměstnávání cizince (§ 96);
- zaměstnávání cizince na časově vymezené období za účelem zvyšování dovedností a kvalifikace ve zvoleném zaměstnání (stáž) na dobu nejdéle 6 měsíců (§ 97);
- zaměstnávání cizince do 26 let věku příležitostnými a časově omezenými pracemi v rámci výměny mezi školami nebo v rámci programů pro mládež, jichž se Česká republika účastní (§ 97);
- zaměstnávání cizince, o němž to stanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas a již je Česká republika vázána (§ 97);
- zaměstnávání cizince, kterému bylo uděleno vízum za účelem strpění pobytu nebo mu za stejným účelem bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky (§ 97);
- zaměstnávání cizince, který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nebo kterému bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dní za účelem strpění pobytu, nejdříve však po uplynutí 12 měsíců ode dne podání této žádosti (§ 97);
- kdy cizinec bude pobývat na území České republiky na základě platného dlouhodobého víza a bude chtít být během tohoto pobytu zaměstnán;
- kdy cizinec bude plnit úkoly vyplývající z předmětu činnosti právnické osoby zajišťovaných společníkem, statutárním orgánem nebo členem statutárního nebo jiného orgánu obchodní společnosti pro obchodní společnost nebo členem družstva nebo členem statutárního nebo jiného orgánu družstva pro družstvo.

Dosavadní povolení k zaměstnání vydávané jako zelená karta bude zrušeno.

Prodloužení platnosti zaměstnanecké karty a vydání zaměstnanecké karty cizinci, který je držitelem dlouhodobého víza za jiným účelem než zaměstnání a je na území zaměstnán, bude prováděno na základě závazného stanoviska Úřadu práce vydaného na základě žádosti Ministerstva vnitra. Při vydání závazného stanoviska bude Úřad práce přihlížet k situaci na trhu práce.

Zaměstnanecká karta a modrá karta budou vydávány na volná pracovní místa zařazená v centrálních evidencích volných pracovních míst vedených Ministerstvem práce a sociálních věcí, pokud tato pracovní místa nebyla obsazena do 30 dnů ode dne jejich oznámení Úřadu práce. V případě, že pracovní místa budou obsaditelná z řad uchazečů o zaměstnání, Ministerstvo práce a sociálních věcí bude mít možnost tato pracovní místa nezařadit nebo je vyřadit z centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných cizinci a zajistit tak ochranu trhu práce.

Zaměstnavatelé nebudou povinni oznamovat a projednávat s Úřadem práce záměr zaměstnávat cizince. V případě, že zaměstnavatel hodlá volné pracovní místo obsadit cizincem, bude povinen toto pracovní místo oznámit Úřadu práce. U cizince, který je duchovním církve registrované v České republice nebo náboženské společnosti registrované v České republice nebo který na území České republiky pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území podle jiného právního předpisu, nebude

k jejich zaměstnávání vyžadováno povolení k zaměstnání ani pobytové oprávnění za účelem zaměstnání.

c) zákon o státní sociální podpoře

Cílem předkládaného návrhu je potřeba zajištění implementace směrnice 2011/98/EU.

Článek 12 odst. 1 písm. e) této směrnice zakotvuje právo na rovné zacházení v oblasti sociálního zabezpečení, jak jsou definovány v nařízení (ES) č. 883/2004, a to osobám krytým směrnicí 2011/98/EU. Tyto osoby, pracovníci z třetích států, mají právo na rovné zacházení ve srovnání se státními příslušníky členského státu, ve kterém pobývají.

Z dikce preambule směrnice 2011/98/EU rovněž vyplývá, že právo na rovné zacházení by mělo být přiznáno také rodinným příslušníkům pracovníků ze třetích států, kteří byli přijati členským státem v souladu se Směrnicí Rady (ES) 2003/ 86/ES o právu na sloučení rodiny nebo na základě jiného vlastního povolení, a kteří se k pracovníkovi připojí, aby na území členského státu pobývali.

Na základě implementace směrnice 2011/98/EU tedy bude do návrhu doplněn okruh oprávněných osob, kterým jsou poskytovány dávky státní sociální podpory. Jedná se o

- cizince, kterým byla vydána zaměstnanecká karta podle zvláštního právního předpisu
- cizince, kteří jsou aktuálně na území ČR zaměstnaní nebo byli zaměstnaní alespoň šest měsíců a nyní jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání a zároveň splňují podmínku dlouhodobého pobytu na území ČR podle zvláštního právního předpisu

a

- rodinné příslušníky výše uvedených cizinců a také cizinců držitelů modrých karet a cizinců majících povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu, pokud těmto rodinným příslušníkům bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu.

d) zákon o azylu

Zákon o azylu ve svém § 46a odst. 6 a § 73 odst. 5 nově stanoví, že rozhodne-li soud o zrušení napadeného rozhodnutí o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců anebo o nepovolení vstupu na území, žadateli o udělení mezinárodní ochrany se bez zbytečného odkladu umožní opustit přijímací středisko, resp. se mu umožní vstup na území a ministerstvo jej dopraví do azylového zařízení na území. Zrušení rozhodnutí soudem tedy bude znamenat automatické (ex lege) propuštění ze zařízení, resp. povolení vstupu na území, aniž by bylo možné čekat dnes stanovené 3 dny od právní moci rozsudku, zda ministerstvo nevydá nové rozhodnutí.

e) zákon o uznávání odborné kvalifikace

Cílem předkládaného návrhu je potřeba zajištění implementace směrnice 2011/98/EU.

Článek 12 odst. 1 písm. d) této směrnice (toto ustanovení zakotvuje právo na rovné zacházení, které se mimo jiné týká „uznávání diplomů, osvědčení a jiných odborných

kvalifikací v souladu s příslušnými vnitrostátními předpisy“) se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří byli

- členským státem přijati v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem za účelem výkonu práce [čl. 3 odst. 1 písm. c) směrnice],
- členským státem přijati v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem za jiným účelem, než je výkon práce, kteří jsou oprávněni k výkonu práce a kteří jsou držiteli povolení k pobytu v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1030/2002 [čl. 3 odst. 1 písm. b) směrnice].

Úprava rovného zacházení je tedy shodná s čl. 14 odst. 1 písm. d) směrnice Rady 2009/50/ES o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci (dále jen „směrnice 2009/50/ES“), v souvislosti s jejíž implementací rovněž došlo k rozšíření působnosti zákona i na držitele modrých karet.

Zaměstnanecká karta bude opravňovat cizince k pobytu a současně k výkonu zaměstnání na území České republiky. Obdobně jako v případě modré karty tedy počítá návrh novely zákona o pobytu cizinců na území České republiky s tím, že k žádosti o vydání zaměstnanecké karty bude cizinec povinen předložit mimo jiné doklad prokazující splnění podmínek pro výkon regulovaného povolání. Je třeba vycházet z toho, že v případě výkonu regulovaného povolání by otázka odborné způsobilosti cizince pro výkon požadovaného zaměstnání na území České republiky měla být vyřešena již před vydáním zaměstnanecké karty, resp. modré karty, a nikoli až poté, co je držitelem této karty (tj. až za pobytu cizince na území). V opačném případě by mohlo docházet k situacím, kdy cizinci-držitelé zaměstnanecké nebo modré karty nebude uznána odborná způsobilost nezbytná pro výkon jeho zaměstnání – takovému cizinci by bylo nezbytné platnost zaměstnanecké, resp. modré karty zrušit a současně řešit i otázku jeho dalšího pobytu na území České republiky. Úprava nyní obsažená v § 42j odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců odpovídá článku 5 odst. 1 písm. b) směrnice 2009/50/ES. Dle dotčeného ustanovení, jde-li o regulované povolání, je cizinec povinen k žádosti předložit "doklad o tom, že splňuje podmínky, jež jsou pro občany Unie stanoveny vnitrostátními právními předpisy pro výkon regulovaného povolání". Rozšíření působnosti zákona č. 18/2004 Sb. na žadatele o zaměstnaneckou kartu je nezbytné provést z důvodu transpozice směrnice 2011/98/EU, a to jejího čl. 4 odst. 2, podle kterého členské státy "přijmou rozhodnutí o vydání, změně či obnovení jednotného povolení, pokud žadatel splňuje požadavky stanovené v unijním nebo vnitrostátním právu." Dokud tedy žadatel nesplňuje požadavky stanovené ve vnitrostátním právu, tedy požadavky pro výkon regulovaného povolání, nebylo by možno těmto osobám jednotné povolení (zaměstnaneckou kartu) vůbec vydat. Stejně platí také v případě modré karty. V tomto ohledu lze totiž směrnicí 2009/50/ES považovat za nedostatečně implementovanou a je nutno provést navrženou změnu, tzn. rozšířit působnost zákona č. 18/2004 Sb. také na žadatele o vydání modré karty.

S ohledem na dané skutečnosti se rozšiřuje působnost zákona o uznávání odborné kvalifikace i na žadatele o vydání zaměstnanecké nebo modré karty, držitele zaměstnanecké karty a držitele povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky vydaného za jiným účelem než zaměstnání, který je na území zaměstnán.

f) zákon o správních poplatcích

Změny jsou změnami terminologickými v souvislosti se zrušením zelené karty a zavedením zaměstnanecké karty.

g) zákon o sociálních službách

Cílem předkládaného návrhu je zajištění implementace směrnice 2011/98/EU. Článek 12 odst. 1 písm. e) této směrnice zakotvuje právo na rovné zacházení v oblastech sociálního zabezpečení, jak jsou definovány v nařízení (ES) č. 883/2004, a to osobám krytým směrnicí 2011/98/EU. Tyto osoby, pracovníci z třetích států, mají právo na rovné zacházení ve srovnání se státními příslušníky členského státu, ve kterém pobývají. Z dikce preambule směrnice 2011/98/EU rovněž vyplývá, že právo na rovné zacházení by mělo být přiznáno také rodinným příslušníkům pracovníků ze třetích států, kteří byli přijati členským státem v souladu se Směrnicí Rady (ES) 2003/ 86/ES o právu na sloučení rodiny nebo na základě jiného vlastního povolení, a kteří se k pracovníkovi připojí, aby na území členského státu pobývali.

Na základě implementace směrnice 2011/98/EU tedy bude do návrhu doplněn okruh oprávněných osob, kterým je poskytován příspěvek na péči posuzovaný jako dávka v nemoci. Jedná se o

- cizince, kterým byla vydána zaměstnanecká karta podle zvláštního právního předpisu
 - cizince, kteří jsou aktuálně na území ČR zaměstnaní nebo byli zaměstnaní alespoň šest měsíců a nyní jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání a zároveň splňují podmínku dlouhodobého pobytu na území ČR podle zvláštního právního předpisu
- a
- rodinné příslušníky výše uvedených cizinců a také cizinců držitelů modrých karet a cizinců majících povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu, pokud těmto rodinným příslušníkům bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu.

h) zákoník práce

Změny jsou změnami terminologickými v souvislosti se zrušením zelené karty a zavedením zaměstnanecké karty.

1.6 Zhodnocení rizika

a) zákon o pobytu cizinců na území České republiky

Navrhovaná úprava nepřináší žádná rizika – zajišťuje změny související s nutností implementace směrnice 2011/98/EU, se zajištěním správné realizace nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 a rovněž zajištění souladu právní úpravy s hlavou III Schengenského hraničního kodexu. Nečinnost by znamenala zejména nesplnění povinnosti implementace směrnice

2011/98/EU do českého právního řádu a současně hrozbu pokračování řízení proti České republice pro porušení povinnosti podle čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie, neboť Evropská komise upozorněním zahájila v lednu 2013 proti České republice řízení pro porušení povinnosti podle čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie pod č. 2012/2144. Nebude-li tvrzený rozpor s právem EU urychleně odstraněn, bude řízení pokračovat u Soudního dvora EU.

b) zákon o zaměstnanosti

Vzhledem k tomu, že systém regulace a kontroly zaměstnávání cizinců na území České republiky zůstává zachován, nepředpokládají se rizika spočívající v ohrožení situace na trhu práce v důsledku navrhovaných změn.

c) zákon o státní sociální podpoře

Navrhovaná úprava nepřináší žádná rizika – zajišťuje změny související s nutností implementace směrnice 2011/98/EU.

d) zákon o azylu

Navrhovaná úprava nepřináší žádná rizika – zajišťují se nutná opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. října 2012 ve věci *Buishvili proti České republice*.

e) zákon o uznávání odborné kvalifikace

Navrhovaná úprava nepřináší žádná rizika – zajišťuje změny související s nutností implementace směrnice 2011/98/EU.

f) zákon o správních poplatcích

Navrhovaná úprava nepřináší žádná rizika – zajišťuje změny související se změnou terminologie, resp. se zavedením nového druhu povolení k dlouhodobému pobytu.

g) zákon o sociálních službách

Navrhovaná úprava nepřináší žádná rizika – zajišťuje změny související s nutností implementace směrnice 2011/98/EU.

h) zákoník práce

Navrhovaná úprava nepřináší žádná rizika – zajišťuje změny související se změnou terminologie, resp. se zavedením nového druhu povolení k dlouhodobému pobytu.

2. Návrh variant řešení včetně varianty „nulové“

Nulová varianta

Se zřetelem k tomu, že se jedná o zajištění implementace směrnice 2011/98/EU, zajištění realizace nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, o zajištění souladu české právní úpravy s čl. 26 Schengenské prováděcí úmluvy a rovněž zajištění nutných opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva, nepřichází nulová varianta v úvahu.

Navrhovaná varianta

Navrhovanou variantou se zajišťuje implementace směrnice 2011/98/EU, zpřesnění úpravy související s realizací nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, soulad české právní úpravy s čl. 26 Schengenské prováděcí úmluvy a rovněž nutná opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Transpozice směrnice 2011/98/EU do českých právních předpisů musí být provedena. Stejně tak musí být zajištěn soulad právní úpravy s nařízením Rady (ES) č. 1030/2002, soulad právní úpravy s čl. 26 Schengenské prováděcí úmluvy a rovněž nutná opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva.

3.1 Náklady

3.1.1. Náklady na straně orgánu rozhodujícího o zaměstnaneckých kartách

Ministerstvo vnitra eviduje počty podaných žádostí o pobytová oprávnění za účelem zaměstnání, které uvádíme v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Žádosti o pobytová oprávnění za účelem zaměstnání

typ žádosti	2012	2013 (01-10)
dlouhodobé vízum (účel zaměstnání)	1 975	1 590
zelená karta	308	251
prodloužení zelené karty	24	32
nový dlouhodobý pobyt (účel zaměstnání)	1 535	994
prodloužení dlouhodobého pobytu (účel zaměstnání)	19 367	18 015
změna účelu pobytu (na účel zaměstnání)	7 313	4 184
CELKEM	30 522	25 066

Pro další výpočty nebudou uvažována data spojená s vydáváním a prodlužováním zelených karet, jelikož zelené karty mají z administrativního pohledu obdobný režim jako karty zaměstnanecké. Výsledky přepočtení údajů jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2: Žádosti o pobytová oprávnění za účelem zaměstnání po odečtení agendy spojené se zelenými kartami

typ žádosti	2012	2013 (01-10)
dlouhodobé vízum (účel zaměstnání)	1 975	1 590
nový dlouhodobý pobyt (účel zaměstnání)	1 535	994

prodloužení dlouhodobého pobytu (účel zaměstnání)	19 367	18 015
změna účelu pobytu (na účel zaměstnání)	7 313	4 184
CELKEM	30 190	24 783

Tabulka č. 3 pak uvádí odhadované počty o pobytová oprávnění za účelem zaměstnání na rok 2014, a to při nezměněné legislativě. Odhadované počty jsou tvořeny střední hodnotou počtu žádostí podaných v roce 2012 a v měsících lednu až říjnu roku 2013.

Tabulka č. 3: Odhad počtu žádostí o pobytová oprávnění za účelem zaměstnání na rok 2014

typ žádosti	odhad roku 2014	
dlouhodobé vízum (účel zaměstnání)		1 945
nový dlouhodobý pobyt (účel zaměstnání)		1 379
prodloužení dlouhodobého pobytu (účel zaměstnání)		20 390
změna účelu pobytu (na účel zaměstnání)		6 271
CELKEM		29 985

Ministerstvo vnitra v současné době rozhoduje o žádostech o dlouhodobé vízum za účelem zaměstnání. Tento typ řízení v sobě neobsahuje řízení o povolení k zaměstnání a je vyřizován mimo rámec části druhé a třetí správního řádu. Žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu a o prodloužení jejich platnosti jsou sice vyřizovány v rámci části druhé a třetí správního řádu, nicméně i v těchto případech agenda nezahrnuje řízení o povolení k zaměstnání. Naproti tomu řízení o vydání a prodloužení zaměstnanecké karty se povede zcela v režimu části druhé a třetí správního řádu a v rámci daného řízení bude nutné posoudit nově skutečnosti, které doposud posuzoval Úřad práce. S ohledem na dané skutečnosti lze odhadnout, že vydávání a prodloužování zaměstnaneckých karet bude sice daleko méně administrativně náročné pro zaměstnavatele a cizince samotné, nicméně u Ministerstva vnitra jakožto správního orgánu se předpokládá navýšení složitosti agendy na dvojnásobek, a to právě z důvodu nutnosti posuzovat nově např. jednotlivé typy pracovněprávních vztahů a jejich obsah a podmínky nebo též doklady spojené s podmínkou odborné způsobilosti cizince a v neposlední řadě nová agenda předpokládá práci s centrální evidencí volných pracovních míst obsaditelných držitelé zaměstnanecké karty. S přihlédnutím k uvedenému a k výše uvedenému odhadu počtu žádostí v roce 2014 při nezměněné legislativní úpravě lze toto vyjádřit výpočtem $29\,985 \times 2$ tedy 59 970 „správních činností“.

Naproti tomu lze predikovat určité snížení počtu žádostí o udělení či prodloužení pobytových oprávnění za účelem zaměstnání (zaměstnaneckých karet), a to z následujících důvodů. Z praxe Ministerstva vnitra je zřejmé, že v současné době je převážná většina dlouhodobých víz a pobytů vydávána s kratší dobou platnosti, neboť doba platnosti je zcela závislá na době platnosti vydaného povolení k zaměstnání, která Úřad práce vydává obvykle pouze na dobu 6 měsíců až 1 roku. S ohledem na skutečnost, že návrh počítá s dobou platnosti zaměstnanecké karty až na dva roky, lze předpokládat, že většina zaměstnaneckých karet bude vydávána na delší dobu platnosti, neboť se doba platnosti bude řídit samotnou délkou pracovněprávního vztahu a lze předpokládat, že je v zájmu jak zaměstnavatelů, tak cizinců

samotných, aby byl tento vztah upraven na delší dobu. Proto lze předpokládat, že dojde ke snížení počtu podaných žádostí (zejména o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty) a to až o jednu polovinu.

V zásadě lze tedy na základě výše uvedeného dojít k závěru, že navržená úprava se z pohledu agendy Ministerstva vnitra v budoucnu jeví z hlediska nákladů a přínosů jako neutrální.

3.1.2 Náklady na straně zastupitelských úřadů České republiky

Smyslem směrnice 2011/98/EU je procesní zjednodušení při povolování pobytu a práce cizincům. Do souvislosti se zjednodušením je pak vhodné položit také zrychlení tohoto procesu. Aby bylo možno tohoto stavu reálně dosáhnout, je nutno **urychlit doručování písemností zasílaných ze zastupitelských úřadů** do České republiky. S tím je spojeno zvýšení nákladů na doručování, jak uvádí následující analýza:

Zajištěná pošta je v poštovním styku doručována ze zastupitelských úřadů dvěma způsoby, a to buď expresní zásilkovou službou, nebo standardní poštou. Náklady na zásilkovou službu jdou k tíži rozpočtu ústředí MZV, na standardní poštu k tíži rozpočtových prostředků zastupitelských úřadů.

Expresní zásilková služba: při intervalu odesílání 7 dnů je reálné doručení do 11 dnů (doručení max. do 4 dnů).

Poštou: při odesílání v týdenním intervalu může být doba doručení až 21 dnů (doručování poštou může být i 14 dnů) a nebylo by možné splnit požadavek na doručení do 10 dnů. Bylo by nutné, u zastupitelských úřadů s dlouhou dobou doručování (úřady mimo Evropu), přejít také k zasílání prostřednictvím expresní zásilkové služby, což by výrazně navýšilo finanční nároky ústředí MZV nad rámec níže uvedeného odhadu.

Pro variantu zavedení plošně závazného týdenního intervalu na:

- *všech zastupitelských úřadech s konzulárním úsekem, které v současné době do ústředí doručují expresní zásilkovou službou, ale v některých případech v delších intervalech než každý týden,*
- *a navíc na dvou dalších vízově vytížených zastupitelských úřadech (Astana a Hanoj)*

činí odhad trvalého rozpočtového dopadu v uvedeném rámci ve výši 3.850 tis. Kč ročně.

Jedná se cca o jednu třetinu ze všech ZÚ s výkonem vízové a pobytové agendy.

Dále lze předpokládat, že poštovné na zbývajících ZÚ, které zasílají zajištěné zásilky místní poštou, naroste cca o 30 až 50 %, což by u zastupitelských úřadů s největším množstvím

vízové agendy mělo činit roční nárůst maximálně cca 10 – 15 tisíc Kč na poštovním na jeden zastupitelský úřad.

Navrhované změny si dále vyžádají finanční náklady k úpravě informačního systému cizinců (§ 158 odst. 1 a 9 zákona o pobytu cizinců na území České republiky).

Za provádění navrhované úpravy bude odpovědné Ministerstvo vnitra, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, Zastupitelské úřady České republiky, Úřad práce, Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce.

Dopad navrhované právní úpravy bude průběžně vyhodnocován, zejména s ohledem na administrativní náročnost řízení v obecném režimu správního řádu. Přezkum účinnosti bude realizován formou hodnocení ex post po uplynutí 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3.2 Přínosy

Zavedením zaměstnanecké karty dojde ke snížení administrativní zátěže u cizinců, kteří hodlají, resp. budou na území České republiky pobývat za účelem zaměstnání. Namísto dosavadních dvou správních řízení bude vedeno toliko jedno správní řízení.

Snížení administrativní zátěže zaměstnavatele zavedením zaměstnanecké karty lze vyjádřit především z hlediska úspory času, který zaměstnavatel musel vynaložit k získání cizince na volné pracovní místo, které nelze obsadit uchazečem o zaměstnání. Zaměstnavateli odpadne povinnost předem oznámit a projednat záměr zaměstnávat cizince na Úřadu práce a tím i časové zatížení s tím spojené. V této souvislosti lze dále uvést, že ve většině případů zaměstnavatel na základě plné moci zastupuje cizince ve správním řízení ve věci vydání povolení k zaměstnání vedeném krajskou pobočkou Úřadu práce. Vzhledem k tomu, že toto správní řízení již nebude vedeno, dojde i ke snížení časového zatížení zaměstnavatele. Lze předpokládat, že administrativní zátěž zaměstnavatele se zavedením zaměstnanecké karty sníží o polovinu oproti současnému stavu.

Zavedením zaměstnanecké karty dojde k tomu, že Úřad práce nebude vydávat rozhodnutí ve věci povolení k zaměstnání a ve věci prodloužení povolení k zaměstnání v tak velkém počtu, jako je tomu dosud. Lze předpokládat, že ročně ubude cca 47 000 správních řízení vedených Úřadem práce, nicméně podstatná součást tohoto řízení, tj. test trhu práce, bude Úřadem práce nadále prováděna pro účely vydání zaměstnanecké karty. Úřad práce bude nadále vydávat povolení k zaměstnání podle § 95 až 97 zákona o zaměstnanosti, což v roce 2011 představovalo cca 7 % z celkového počtu vydaných povolení k zaměstnání.

I když dojde ke snížení počtu povolení k zaměstnání vydávaných Úřadem práce, uvolněná pracovní kapacita bude využita při plnění úkolů Úřadu práce, které souvisí s testováním trhu práce a zprostředkováním zaměstnání, neboť na úsecích zajišťujících tuto činnost je značná personální poddimenzovanost.

4. Konzultace

Navrhované změny v oblasti povolování pobytu za účelem zaměstnání a povolení zaměstnávání cizinců bylo průběžně konzultováno mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem

práce a sociálních věcí již ve vztahu k přípravě návrhu nové právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky a dále pak i v rámci přípravy tohoto návrhu, tedy návrhu změny zákona o pobytu cizinců na území České republiky (zákon č. 326/1999 Sb.) a zákona o zaměstnanosti. Návrh změny zákona o pobytu cizinců na území České republiky zpracovalo Ministerstvo vnitra. Návrh změny zákona o zaměstnanosti zpracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Také návrhy změn zákona o sociálních službách a zákona o státní sociální podpoře zpracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Změny zákona o uznávání odborné kvalifikace byly konzultovány s Ministerstvem školství, Sekcí legislativy a práva (č.j. MV-90870-13/OAM-2012 ze dne 14.6.2013). Návrh změny zákona o uznávání odborné kvalifikace byl po meziresortním připomínkovém řízení konzultován s koordinátory uznávání odborné kvalifikace na setkání resortních koordinátorů konaném dne 4. října 2013 a zaštiťovaném Ministerstvem školství.

Změny zákona o správních poplatcích byly konzultovány s odborem legislativy Ministerstva financí (č. j. MV-91446-55/OAM-2012 ze dne 3. 4. 2013) již ve vztahu k přípravě návrhu nové právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky. Konečná úprava návrhu změny zákona o správních poplatcích byla konzultována s odborem 39 Ministerstva financí.

K otázkám zaměstnávání cizinců a nového systému tzv. jednotného povolení k pobytu a práci (zaměstnanecké karty) probíhaly široké konzultace s dotčenými subjekty, a to především v rámci přípravy nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců, kde bude tento institut upraven obdobně.

Pracovní skupina pro ekonomickou migraci (dále jen „PSEM“) – tato pracovní skupina vznikla na Ministerstvu průmyslu a obchodu v roce 2011 jako diskusní platforma pro oblast ekonomické migrace. Jejími účastníky jsou zástupci státní správy a zástupci podnikatelského sektoru (Czechinvest, Svaz průmyslu a dopravy, Americká obchodní komora, Škoda Auto a.s., Rádio svobodná Evropa a další). Od roku 2011 probíhají na půdě této platformy diskuse k migrační politice a praxi. Dne **13. června 2012** proběhlo jednání pracovní skupiny, kde bylo informováno o aktuálním stavu přípravy nové právní úpravy. Členové skupiny byli již v minulosti informováni o vypořádání návrhů, které zaslali jako podklad pro případnou novelizaci zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k přípravě nového zákona bylo však od novelizace upuštěno a bylo rozhodnuto jednotlivé instituty řešit až v nové zákonné úpravě. V průběhu jednání byli členové dotázáni, zda mají nějaké další návrhy nad rámec těch zmíněných v návrhu novelizace případně jiné připomínky k věcnému záměru. Aktuálně žádné další návrhy nejsou. Závěrem byla navržena prezentace nové zákonné úpravy v průběhu září 2012. Přípravy této schůzky se zhostili zástupci Americké obchodní komory.

Americká obchodní komora (dále jen „AOK“) – Základní kontury věcného záměru byly členům AOK nastíněny při jednání dne 2. února 2012, tj. ještě před schválením věcného záměru nové právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky. Členové AOK byli vyzváni k zasílání dalších podnětů, jako podklad pro práci na samotném legislativním textu. Po schválení věcného záměru byli členové AOK s jeho zněním seznámeni. Zástupci AOK se zároveň účastní jednání PSEM. V průběhu července byla následně dohodnuta prezentace a diskuse nad novým zákonem, která proběhla **14. září 2012**. Na této schůzce byl prezentován nový zákon, zejména pak část týkající se legální migrace. Na schůzce byla zároveň

prezentována nová publikace Evropské migrační sítě k návrhu nové právní úpravy pobytu cizinců. Na jednání byly otevřeny zejména otázky týkající se zaměstnávání a otázky týkající se problematiky povolení k zaměstnávání.

Czechinvest (dále jen „CI“). Dne **17. dubna 2012** proběhlo jednání s generálním ředitelem CI. Na jednání byl představen nový koncept pracovní migrace a CI byl vyzván k zaslání komentáře. Jako možné novum byla diskutována otázka definice některých zaměstnavatelů dle role zaměstnavatele jako investora. Zároveň byla diskutována otázka možných „uvítacích balíčků“ pro nově přicházející investory. V případě této kategorie lze zvážit plošné vyjmutí z adaptačně-integračních kurzů, zrychlenou proceduru, či jiné výhody. V případě klientů CI jde převážně o klienty, kteří spadají do kategorie „zaměstnanec karta“, „karta vysoce kvalifikovaného zaměstnance“ nebo „vnitropodnikový převod“. Další jednání na úrovni generálního ředitele proběhlo dne **6. února 2013**, na kterém byla diskutována jak témata současné praxe, tak i plánovaná nová právní úprava. Cílem by mělo být nastavení takových pravidel, aby nebyly znevýhodňováni investoři, na jejichž vstupu a pobytu má Česká republika zájem.

Hospodářská komora (dále jen „HK“) – Dne **18. dubna 2012** proběhlo jednání s prezidentem HK Kuželem. Na jednání byl představen nový koncept pracovní migrace. Pracovní migrace byla označena za prioritní. Cílem by mělo být nastavení transparentních pravidel. Vedle pracovní migrace byla diskutována i otázka možného zapojení Hospodářské komory do migrace za účelem podnikání po vzoru zapojení v jiných členských státech EU (např. Německo).

V rámci diskusí s HK došlo k separátní diskusi se zástupci Okresní hospodářské komory Ústí n/L dne 17. dubna 2012 či se zástupcem Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu (22. března 2012).

Svaz průmyslu a dopravy (dále jen „SPD“) – Dne **13. září 2012** proběhlo jednání s generálním ředitelem SPD, viceprezidentem SPD a s ředitelkou zaměstnavatelské sekce SPD. SPD předložilo ministerstvu „Informace o problémech při zaměstnávání kvalifikovaných cizinců ze třetích zemí“ na základě informací z firem a návrhy opatření na řešení. V rámci střednědobých opatření, která vyžadují legislativní změnu, bylo zejména navrženo, aby správní řízení bylo vedeno pouze jedním odpovědným kontaktním místem, aby celý proces správního řízení trval maximálně 90 dní a aby byl zvýšen limit pro absenci povolení k zaměstnání dle zákona o zaměstnanosti. V průběhu diskuse pak byla otevřena otázka možnosti upuštění od testu trhu práce v některých, například vládou specifikovaných, případech. Jde zejména o profese, které jsou na českém trhu práce nedostatkové, případně by se upuštění od testu trhu práce mohlo týkat specifických firem v kombinaci s vybranými profesemi. O tomto návrhu bylo informováno Ministerstvo práce a sociálních věcí, v jehož kompetenci je daná problematika

Dne **10. 7. 2012** se uskutečnilo jednání s představiteli **zaměstnavatelské sekce SPD**. Pracovníci Ministerstva vnitra byli seznámeni s konkrétními problémy, s nimiž se v praxi setkávají podnikatelé zaměstnávající občany třetích zemí. Zástupkyně SPD byly informovány o odpovídajících opatřeních navržených v rámci připravované nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců na území České republiky. Dále proběhla diskuse o možných řešeních uplatňovaných do doby přijetí a účinnosti nové legislativy. Zástupci SPD Ministerstvu vnitra předložili výsledky dotazníkového šetření mezi zaměstnavateli, kde jsou popsány nejčastější

problémy spojené s migrací zaměstnanců do České republiky. Oblasti týkající se požadavků na novou právní úpravu byly zohledněny v přípravě legislativního textu.

Jednotliví zaměstnavatelé – V rámci diskusí na jednotlivých platformách bylo navrženo separátní setkání i s některými zaměstnavateli. Na základě požadavku zaměstnavatelů proběhla diskuse se Škoda Auto (24. ledna 2012), FoxConn (21. března 2012), Apos Auto (12/2011), Rádio Svobodná Evropa (RFE) (5. dubna 2012).

Asociace jazykových škol AJŠA a ACERT – Dne **9. srpna 2012** proběhlo jednání se zástupci Asociace jazykových škol AJŠA a ACERT, hlavním tématem jednání byla otázka povinného požadavku nostrifikací a uznávání kvalifikací dle nové právní úpravy.

5. Dopady navrhované úpravy

5.1 Na státní rozpočet a veřejné rozpočty

V souvislosti s navrženou právní úpravou je nutno provést úpravy informačního systému cizinců (§ 158 odst. 1 a 9 zákona o pobytu cizinců na území České republiky), jejichž cena byla vyčíslena na 5 milionů Kč. Úprava informačního systému bude hrazena z rozpočtu Ministerstva vnitra.

Rozpočet Ministerstva zahraničních věcí – podle analýzy uvedené v kapitole 3.1 – se navýší o nejméně 3 850 000 Kč ročně v souvislosti se zrychlením doručování písemností ze zastupitelských úřadů.

5.2 Na mezinárodní konkurenceschopnost České republiky

Zjednodušení podmínek vstupu cizinců ze třetích zemí na český trh práce zavedením zaměstnanecké karty přispěje k řešení strukturálních problémů trhu práce. Zavedení zaměstnanecké karty umožní v kratším časovém období uspokojit poptávku po profesích, kterých je na českém trhu práce nedostatek. Tím dojde nejen ke zvýšení flexibility trhu práce, ale i k udržení a zvýšení konkurenceschopnosti České republiky.

5.3 Na podnikatelské prostředí

Navrhovaná úprava pobytu za účelem zaměstnání na základě změny zákona o pobytu cizinců na území České republiky a zákona o zaměstnanosti sníží administrativní zátěž zaměstnavatelů při přijímání cizinců do zaměstnání.

5.4 Na územní samosprávné celky

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na územní samosprávné celky.

5.5 Sociální dopady

Navrhovaná úprava nebude mít za následek žádné sociální dopady.

5.6 Na spotřebitele

Navrhovaná úprava nebude mít za následek žádné dopady na spotřebitele.

5.7 Na životní prostředí

Navrhovaná úprava nebude mít za následek žádné dopady na životní prostředí.

5.8 Na zákaz diskriminace

Navrhovaná úprava nebude mít dopad ve vztahu k rovnosti mužů a žen ani jiné diskriminační dopady.

5.9 Na ochranu soukromí a osobních údajů

Navrhovaná úprava nebude mít dopad ve vztahu k ochraně soukromí nebo osobních údajů.

5.10 Na korupční rizika

Navrhovaná úprava nebude mít negativní dopady ve vztahu ke korupčním rizikům.

a) zákon o pobytu cizinců na území České republiky

Vzhledem k tomu, že systém regulace a kontroly zaměstnávání cizinců na území České republiky zůstává zachován, nepředpokládají se korupční rizika v důsledku navrhovaných změn. Naopak tím, že většině cizinců již nebude vydáváno povolení k zaměstnání a povolení k pobytu, ale cizinci budou žádat o vydání jednotného povolení u jednoho úřadu, je navrhovaná změna omezením byrokracie ve vztahu k adresátům norem, čímž se korupční rizika omezují.

b) zákon o zaměstnanosti

Vzhledem k tomu, že systém regulace a kontroly zaměstnávání cizinců na území České republiky zůstává zachován, nepředpokládají se korupční rizika v důsledku navrhovaných změn. Naopak tím, že většině cizinců již nebude vydáváno povolení k zaměstnání a povolení k pobytu, ale cizinci budou žádat o vydání jednotného povolení u jednoho úřadu, je navrhovaná změna omezením byrokracie ve vztahu k adresátům norem, čímž se korupční rizika omezují.

c) zákon o státní sociální podpoře

Na základě implementace směrnice 2011/98/EU se pouze rozšiřuje okruh oprávněných osob, kterým budou poskytovány dávky státní sociální podpory podle tohoto zákona. Nepředpokládají se proto žádná korupční rizika.

d) zákon o azylu

Navrhovaná úprava nepřináší žádná korupční rizika – zajišťují se nutná opatření k výkonu rozsudku Evropského soudu pro lidská práva.

e) zákon o uznávání odborné kvalifikace

Proces uznávání odborné kvalifikace zůstává zachován v nezměněné podobě, pouze se rozšiřuje okruh subjektů, kterým bude uznávána odborná kvalifikace podle tohoto zákona. Nepředpokládají se proto žádná korupční rizika.

f) zákon o správních poplatcích

Navrhovaná úprava nepřináší žádná korupční rizika – správní poplatky zůstávají zachovány v nezměněné výši a přizpůsobuje se pouze terminologie související se zrušením zelené a zavedením zaměstnanecké karty.

g) zákon o sociálních službách

Na základě implementace směrnice 2011/98/EU se pouze rozšiřuje okruh oprávněných osob, kterým bude poskytován příspěvek na péči podle tohoto zákona. Nepředpokládají se proto žádná korupční rizika.

h) zákoník práce

Navrhovaná úprava nepřináší žádná korupční rizika – přizpůsobuje se pouze terminologie související se zrušením zelené a zavedením zaměstnanecké karty.

B) Zhodnocení souladu vládního návrhu zákona s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh je v souladu s ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dále zejména s články 2 a 4 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje jako ústavní zákon Listina základních práv a svobod (Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 - č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky). Vládní návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a není v rozporu s nálezy Ústavního soudu České republiky.

C) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, slučitelnost s právními akty EU

Vládní návrh zákona zejména implementuje směrnici 2011/98/EU a není s ní v rozporu.

Vládním návrhem zákona rovněž dochází ke zpřesnění právní úpravy týkající se zajištění realizace nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 a rovněž k zajištění souladu české právní úpravy s hlavou III Schengenského hraničního kodexu a s čl. 26 Schengenské prováděcí úmluvy.

Mimo výše uvedených se návrhu úpravy dotýkají rovněž tyto předpisy Evropské unie:

- směrnice Rady 2009/50/ES ze dne 25. května 2009 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci,
- směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/51/EU,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES ze dne 18. června 2009 o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí,
- směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny,

- směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby.

Z hlediska principů rovnosti mužů a žen je vládní návrh zákona neutrální (návrh respektuje směrnici Rady 79/7/EHS a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání) a vztahuje se stejně na obě pohlaví.

Vládní návrh zákona není v rozporu se žádnými mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a je plně slučitelný s právem Evropské unie.

II. Zvláštní část:

K části první – Změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky

K bodům 1 a 2 – k § 30 odst. 1 a § 31 odst. 2

V souvislosti se zavedením zaměstnanecké karty se stanoví, že pobyt cizince na území delší než 3 měsíce nebude řešen prostřednictvím víza k pobytu nad 90 dnů. K tomuto účelu bude sloužit výhradně institut zaměstnanecké karty. Uvedená úprava skýtá cizinci více výhod oproti vízu k pobytu nad 90 dnů (např. i v rovině procesních práv v řízení o vydání zaměstnanecké karty, které je plně v režimu části druhé zákona č. 500/2004 Sb., správní řád). Toto pravidlo je současně zárukou přehlednosti úpravy pobytu za účelem zaměstnání, neboť v režimu pobytu za tímto účelem vylučuje dvojkolejnost, tedy možnost požádat jak o udělení víza k pobytu nad 90 dnů a následně o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na území České republiky, tak o vydání zaměstnanecké karty. Tato úprava je v souladu s čl. 3 odst. 4 směrnice 2011/98/EU a je přehlednější pro cizince i správní orgány. V režimu účelu pobytu zaměstnání tedy vízum k pobytu nad 90 dnů není ani povinným, ale ani možným předstupněm dlouhodobého pobytu. Uvedené pravidlo ale současně nevylučuje, aby cizinec pobývající na území na základě víza k pobytu nad 90 dnů za jiným účelem než zaměstnání (např. za účelem rodinným) vykonával zaměstnání, pokud získá za tímto účelem pracovní povolení, resp. bude splňovat podmínky zákona o zaměstnanosti.

Uvedenou úpravou není dotčeno udělování dlouhodobých víz za účelem tzv. pracovní dovolené podle Dohody o programu pracovní dovolené mezi vládou České republiky a vládou Nového Zélandu (sdělení č. 93/2005 Sb. m. s.), Dohody mezi Českou republikou a Kanadou o usnadňování dočasných pracovních pobytů mládeže (sdělení č. 74/2007 Sb. m. s.) a Dohody mezi vládou České republiky a vládou Korejské republiky o programu pracovní dovolené (sdělení 55/2012 Sb. m. s.), případně podle jiných v budoucnu sjednaných dohod obdobné povahy.

K bodu 3 – k § 31 odst. 2 písm. d)

Legislativně-technický důsledek přeznačení odstavců tohoto paragrafu.

K bodu 4 – k § 31 odst. 6

Dnem 1. července 2012 nabyl účinnosti zákon č. 167/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, který zavedl pojem „uznávaný elektronický podpis“. S ohledem na výše uvedené a dále zmíněná rizika je nezbytné v § 31 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb. slova „zaručeným elektronickým podpisem, který je založen na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb“ nahradit slovy „uznávaným elektronickým podpisem“. Zaručený elektronický podpis požívá slabšího zabezpečení, a rovněž by mohl nastat problém s ověřováním identity podepisující osoby (uznávaný elektronický podpis na rozdíl od ostatních zaručených elektronických podpisů založených na

kvalifikovaných certifikátech vydaných akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb vyžaduje uvedení údaje v kvalifikovaném certifikátu umožňujícího jednoznačnou identifikaci podepisující osoby). Pouze uznávaný elektronický podpis a jeho zahraniční ekvivalenty lze přeshraničně ověřovat prostřednictvím služby TSL (důvěryhodných seznamů certifikačních služeb).

K bodu 5 – k § 35 odst. 2, § 42 odst. 3, § 42b odst. 4, § 42c odst. 3 písm. e), § 42c odst. 4 a 6, § 42d odst. 2 písm. d), § 42f odst. 3 písm. d) a § 42j odst. 1 písm. e)

Jde o legislativně technický důsledek zrušení § 31 odst. 2.

K bodu 6 – k § 35 odst. 2

Jde o legislativně technický důsledek změny § 31 odst. 2. Pokud není možné udělit dlouhodobé vízum za účelem zaměstnání, je úprava náležitostí k žádosti o prodloužení doby pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání bezpředmětná.

K bodu 7 – k § 42a odst. 2

Navrhovaná změna je důsledkem zrušení institutu zelené karty, jakožto speciálního povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, kdy bylo i sloučení rodiny s cizincem pobývajícím na území za tímto účelem omezeno. Se zavedením zaměstnanecké karty, jakožto obecného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání na území České republiky, je ale takové omezení bezpředmětné. Přechodování dosavadních odstavců 3 až 8 na odstavce 2 až 7 je legislativně technický důsledek zrušení druhého odstavce § 42a.

K bodu 8 – k § 42a odst. 6 písm. b)

Navrhovaná změna souvisí se zrušením institutu zelené karty, u níž bylo rovněž rozlišováno, po jaké době pobytu nositele oprávnění ke sloučení rodiny bylo možné žádat o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, a to v závislosti na typu zelené karty. Vzhledem k tomu, že zaměstnanecká karta je obecným typem dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání, připouští se sloučení rodiny s cizincem pobývajícím na území na základě zaměstnanecké karty po 6 měsících jeho pobytu na území, tedy po době, která byla v rámci stávající úpravy vyhrazena pro držitele zelené karty typu A.

K bodu 9 – k § 42c odst. 4

Podle navrhované změny zákona o zaměstnanosti bude zrušeno přechodné období 12 měsíců, kdy je rezident jiného členského státu Evropské unie oprávněn být zaměstnán pouze na základě povolení k zaměstnání. Nově bude tento cizinec mít od počátku volný přístup na trh práce. Předmětem změny je tedy odstranění povinnosti doložit povolení k zaměstnání nebo v žádosti uvést číslo jednací žádosti o vydání povolení k zaměstnání a u kterého Úřadu práce o takové povolení cizinec požádal a vyjádření zaměstnavatele, že cizince zaměstná. Namísto toho je cizinec povinen doložit doklad svědčící o jeho pracovněprávním vztahu. Předmětná změna, resp. odstranění přechodného období 12 měsíců pro cizince, který je rezidentem jiného členského státu Evropské unie, souvisí mimo jiné i s transpozicí čl. 4, popř. čl. 7 odst. 2 směrnice 2011/98/EU. Na rozdíl od zaměstnanecké karty je v případě vydání tohoto povolení k dlouhodobému pobytu připuštěna jako doklad o účelu pobytu též dohoda o provedení práce,

neboť jde o cizince, kterému byl na území jiného členského státu Evropské unie povolen trvalý pobyt a získal status dlouhodobě pobývajících rezidenta Evropské unie. Obdobné platí i pro prodloužení platnosti tohoto povolení.

K bodu 10 – k § 42g

Odstavec 1 navrhovaného ustanovení je základní charakteristikou a vymezením legálního pojmu nově zavedeného povolení k dlouhodobému pobytu, které souvisí s transpozicí směrnice 2011/98/EU. Zavádí se zvláštní druh povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání na území - zaměstnanecká karta, která je základním obecným druhem povolení k dlouhodobému pobytu, jehož primárním účelem je zaměstnání na území. Vydání zaměstnanecké karty nebude omezeno požadavkem vysokoškolského nebo vyššího odborného vzdělání, jako je tomu u modré karty, a nebude ani omezeno státní příslušností cizince, jak tomu bylo u zelené karty (seznam zemí, jejichž státní příslušníci byli oprávněni požádat o vydání zelené karty, byl stanoven vyhláškou č. 29/2013 Sb.).

Zaměstnanecká karta bude vydávána v podobě jednotného povolení (tj. povolení opravňující k pobytu i k zaměstnání), jak požadují články 4 a 11 směrnice 2011/98/EU. Zaměstnanecká karta bude vydávána i cizincům, kteří nepotřebují povolení k zaměstnání podle § 98 zákona o zaměstnanosti, a dále cizincům vyslaným zahraničním zaměstnavatelem na území České republiky k výkonu práce, kterým však bude vydáváno i nadále povolení k zaměstnání.

Změna zaměstnavatele nebo pracovního zařazení držitele zaměstnanecké karty anebo zaměstnání cizince na další pracovní pozici nebo u dalšího zaměstnavatele bude (se stanovenými výjimkami) možná pouze po udělení souhlasu Ministerstvem vnitra. Uvedené změny budou možné pouze na pracovní místa evidovaná v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty (pokud se nebude jednat o cizince, který má podle § 98 zákona o zaměstnanosti volný přístup na trh práce).

Odstavce 2, 3 a 4 stanoví konkrétní podmínky, za kterých je možné vydat zaměstnaneckou kartu. Konkrétní podmínky pro vydání oprávnění k pobytu za účelem zaměstnání směrnice 2011/98/EU neřeší, nicméně tyto podmínky je třeba v souvislosti s transpozicí uvedené směrnice vnitrostátně stanovit.

Podle odstavce 2 bude možné žádost o zaměstnaneckou kartu podat pouze na pracovní pozici evidovanou v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty. Tento odstavec se netýká skupiny cizinců s volným přístupem na trh práce podle § 98 zákona o zaměstnanosti a dále případů, kdy je naopak povolení k zaměstnání nadále vyžadováno (např. vyslání cizinců k výkonu práce zahraničním zaměstnavatelem na území České republiky).

Centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty spravuje Ministerstvo práce a sociálních věcí podle zákona o zaměstnanosti.

Podmínkou pobytu, resp. dokladem o účelu pobytu bude pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti nebo smlouva o smlouvě budoucí (kterou se strany zaváží uzavřít pracovní smlouvu nebo dohodu o pracovní činnosti). Nepředpokládá se vydání zaměstnanecké karty na základě dohody o provedení práce, a to s ohledem na skutečnost, že dohodu o provedení práce lze uzavřít pouze na omezený počet hodin, a tudíž by takový doklad neměl být dokladem, který prokazuje hlavní účel pobytu cizince na území (totéž platí i pro prodloužení platnosti

zaměstnanecké karty). Z předkládané pracovní smlouvy nebo dohody o pracovní činnosti musí vyplývat, že měsíční mzda, plat nebo odměna cizince nebude (bez ohledu na rozsah práce) nižší než základní sazba měsíční minimální mzdy podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a dále že týdenní pracovní doba v každém základním pracovněprávním vztahu musí činit nejméně 15 hodin.

Další podmínkou vydání zaměstnanecké karty je prokázání odborné způsobilosti pro výkon požadovaného zaměstnání. Prokázání odborné způsobilosti zahrnuje předložení dokladu o požadovaném vzdělání, přičemž Ministerstvo vnitra má možnost požadovat v odůvodněných případech prokázání skutečnosti, že zahraniční vzdělání bylo uznáno příslušným orgánem České republiky. Demonstrativně se pak jako odůvodněné případy uvádí důvodná pochybnost o tom, zda cizinec má požadované vzdělání nebo zda toto vzdělání odpovídá charakteru zaměstnání. V rámci zvažovaných případů by tak měly stát v centru pozornosti takové doklady o vzdělání, které svojí povahou nezakládají dostatečnou věrohodnost v tom smyslu, že vzdělání získané na příslušné instituci odpovídá požadovanému vzdělání na danou pracovní pozici. Správní orgán bude muset zvažovat, zda v daném konkrétním případě je odůvodnitelné, aby doklad o uznání vzdělání byl vyžadován. V rámci zvažování takových případů bude rozdíl mezi vzděláním získaným na prestižních renomovaných univerzitách a vzděláním získaným na zcela neznámých institucích, o kterých není ani možné dohledat informace z veřejně dostupných zdrojů, kdy se jeví jako naprosto vhodné a ospravedlnitelné požadovat prokázání skutečnosti, že dané vzdělání odpovídá standardům platným pro danou oblast vzdělání v České republice. Podmínkou je dále prokázání odborné kvalifikace, pokud je podle jiných právních předpisů vyžadována. Zde jde o povolání, pro jejichž výkon je třeba vykonání nějaké speciální zkoušky, např. u svářečů je úspěšné vykování zkoušky uvedeno v Průkazu odborné kvalifikace svářeče. Může jít ale např. i o průkaz obsluhy vysokozdvizného vozíku nebo u řidičů tramvaje/autobusů příslušné řidičské oprávnění. U regulovaných povolání pak bude třeba, aby cizinec splňoval podmínky pro výkon takového povolání a doložil příslušný doklad. Specifickým příkladem jsou např. zdravotnická povolání, u nichž půjde o prověření, zda cizinec složil aprobační zkoušku podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta (bez složení aprobační zkoušky cizinec může zdravotnické povolání vykonávat na základě předložení rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví o povolení k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta na území České republiky na dobu určitou s vymezením činností, které lze na základě tohoto rozhodnutí vykonávat). Seznam regulovaných povolání a uznávacích orgánů v České republice se zveřejňuje ve Věstníku Ministerstva školství.

Odstavec 3 stanoví podmínky vydání zaměstnanecké karty pro skupinu cizinců, jejichž oprávnění pracovat bude podle zákona o zaměstnanosti stále podmíněno pracovním povolením. V těchto případech zaměstnanecká karta nebude mít formu jednotného povolení (bude „pouze“ povolením k pobytu, neboť oprávnění být zaměstnán vyplývá pro cizince z vydaného pracovního povolení).

Odstavec 4 stanoví podmínky pro vydání zaměstnanecké karty pro cizince, kteří jsou zařazeni v § 98 zákona o zaměstnanosti, a tedy mají volný přístup na trh práce. V těchto případech opět zaměstnanecká karta nebude mít formu jednotného povolení, ale bude „pouze“

povolením k pobytu, neboť oprávnění být zaměstnán bez povolení k zaměstnání vyplývá z § 98 zákona o zaměstnanosti.

Odstavec 5 stanoví, že primárně se žádost o vydání zaměstnanecké karty podává na zastupitelském úřadu a dále obdobně jako u jiných druhů povolení k dlouhodobému pobytu (např. dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, dlouhodobý pobyt za účelem vědeckého výzkumu, modrá karta) stanoví podmínky, za kterých může o vydání zaměstnanecké karty požádat cizinec pobývající na území České republiky Ministerstvu vnitra.

Odstavec 6 - navržená úprava § 30 odst. 1 vylučuje získání víza k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání. Mohou se však vyskytovat situace, kdy cizinec pobývající na území na základě víza k pobytu nad 90 dnů za jiným účelem než zaměstnání získá povolení k zaměstnání a bude v České republice pracovat. Pro tyto cizince je tak třeba zajistit možnost, aby v případě, že se rozhodnou, že jejich hlavním účelem pobytu bude zaměstnání, které již vykonávají, mohli plynule po uplynutí platnosti víza k pobytu nad 90 dnů pokračovat v pobytu na území České republiky. Takový cizinec by v případě žádosti o vydání zaměstnanecké karty nemohl splnit podmínku, že se jedná o pracovní pozici uvedenou v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty, neboť jde o pracovní pozici cizincem již vykonávanou. Současně je však třeba zajistit dohled nad trhem práce. Proto je pro tyto případy v odstavci 6 podmínka, že se jedná o pracovní pozici uvedenou v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty obdobně jako v případě prodloužení zaměstnanecké karty, nahrazena podmínkou, že Úřad práce vydal závazné stanovisko, že další zaměstnávání cizince lze vzhledem k situaci na trhu práce povolit. Tím je zajištěna možnost kontinuálního pokračování zaměstnání cizince na téže pracovní pozici a u téhož zaměstnavatele, pokud se cizinec rozhodne, že jeho hlavním účelem pobytu na území bude zaměstnání, které např. získal v rámci pobytu na základě víza k pobytu nad 90 dnů.

Odstavce 7 a 8 pak upravují pravidla pro změnu zaměstnavatele nebo pracovního zařazení držitele zaměstnanecké karty anebo zaměstnání cizince na další pracovní pozici nebo u dalšího zaměstnavatele, které budou samozřejmě možné, ale po udělení souhlasu Ministerstvem vnitra, což opět souvisí s nutností zajištění ochrany pracovního trhu, neboť v rámci nově nastaveného systému cizinec nebude (až na výjimky) žádat o vydání povolení k zaměstnání – systém bude tedy podobný jako u změny zaměstnavatele v rámci prvních dvou let pobytu na základě modré karty. Uvedené změny budou možné pouze na pracovní místa evidovaná v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty. Souhlas se změnou Ministerstvo vnitra vysloví, pokud cizinec splní podmínky pro vydání zaměstnanecké karty. Především cizinec předloží pracovní smlouvu (dohodu o pracovní činnosti) s povinnými náležitostmi, v případě že by šlo o pracovní pozici, kde je k výkonu zaměstnání nutná jiná odborná způsobilost, než při vydání původní zaměstnanecké karty nebo by platnost dokladu prokazující odbornou způsobilost vypršela, bude nezbytné i doložení dokladu o odborné způsobilosti. Souhlas s uvedenými změnami se nevyžaduje, pokud jde o cizince podle § 98 zákona o zaměstnanosti a v případě, kdy jde o cizince, který na danou pracovní pozici má pracovní povolení. V takových případech se však stanoví oznamovací povinnost cizince vůči Ministerstvu vnitra, neboť je třeba zajistit, aby bylo možné změnu zaměstnavatele či pracovní pozice zavést do Informačního systému

cizinců, kde se vedou údaje o zaměstnavateli, pracovním zařazení a místě výkonu práce držitele zaměstnanecké karty. Tyto údaje jsou pak poskytovány na základě § 158 odst. 9 zákona o pobytu cizinců na území České republiky i ostatním orgánům státní správy (zejména pak pro účely kontroly).

K bodu 10 – k § 42h

Stanoví se náležitosti žádosti o vydání zaměstnanecké karty. Kromě standardních náležitostí jako je např. cestovní doklad, doklad o zajištění ubytování nebo fotografie, se v návaznosti na podmínky pro vydání zaměstnanecké karty stanoví i zvláštní náležitosti týkající se daného účelu pobytu. Takovými doklady jsou především pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti nebo smlouva o smlouvě budoucí, které musí splňovat určité specifické požadavky. Nezbytnou náležitostí jsou rovněž doklady k prokázání odborné způsobilosti. V případě, že se jedná o cizince, který má pro výkon daného zaměstnání vydáno povolení k zaměstnání, je třeba předložit i tento doklad, a v případě cizince s volným přístupem na trh práce je nutné předložit doklad prokazující, že splňuje podmínky uvedené v § 98 zákona o zaměstnanosti. Ačkoli i v případech cizinců, kterým bylo pro výkon daného zaměstnání vydáno povolení k zaměstnání (žádosti podané podle § 42g odst. 3), je náležitostí i příslušná pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti či smlouva o smlouvě budoucí, v případech cizinců vyslaných k výkonu práce zahraničním zaměstnavatelem na území České republiky (cizinci podle § 95 zákona o zaměstnanosti), kteří pracovní smlouvu s tuzemským zaměstnavatelem neuzavírají, je třeba považovat za dostačující doložení tzv. vysílacího dopisu, z něhož budou zřejmé skutečnosti uvedené v § 42g odst. 2 písm. b) stran příslušného pracovně právního vztahu (rozsah práce, minimální výše mzdy).

K bodu 11 – k § 44 odst. 1

Doplnění ustanovení § 44 odst. 1 souvisí se zajištěním realizace nařízení Rady (ES) č. 1030/2002.

K bodu 12 – k § 44 odst. 2 a § 106 odst. 1 písm. a)

Jde o důsledek zrušení institutu zelené karty a zavedení zaměstnanecké karty.

K bodu 13 – k § 44 odst. 4

Zrušení písmene e) je legislativně technickým důsledkem zavedení zaměstnanecké karty, kdy otázka doby platnosti zaměstnanecké karty je řešena v jiném ustanovení.

K bodu 14 – k § 44 odst. 6

Stanoví se doba platnosti zaměstnanecké karty, která se odvíjí od dokladu o účelu pobytu. Nejdelší možná doba platnosti zaměstnanecké karty je dva roky.

K bodu 15 – k § 44a odst. 1 písm. b)

Jde o legislativně technický důsledek zrušení písmene e) v § 44 odst. 4.

K bodu 16 – k § 44a odst. 1 písm. e)

Zrušení písmene e) je důsledkem zrušení institutu zelené karty. Doba prodloužení platnosti zaměstnanecké karty je řešena jiným ustanovením.

K bodu 17 – k § 44a odst. 3

Jde o legislativně technický důsledek změny provedené v § 46. Současně se stanoví, že fikce platnosti dosavadního povolení k pobytu se vztahuje pouze na oprávnění k pobytu na území a nikoli již na oprávnění k výkonu zaměstnávání, a to z toho důvodu, že bylo třeba z legislativně technického hlediska zajistit existenci stávajícího stavu, kdy ani ve stávající úpravě není tímto způsobem řešena situace při prodlužování pracovního povolení. V případě prodlužování zaměstnanecké karty by opačné pravidlo mohlo vést k ohrožení situace na trhu práce a nemožnosti obsazení pracovního místa vhodným uchazečem z řad občanů České republiky nebo občanů Evropské unie.

K bodu 18 – k § 44a odst. 5

Jde o důsledek zrušení 12 měsíčního přechodného období (souvisí s navrhovanou změnou zákona o zaměstnanosti), kdy cizinec, který je rezidentem jiného členského státu Evropské unie, musel mít doposud po dobu prvních 12 měsíců k výkonu zaměstnání na území České republiky vydáno povolení k zaměstnání.

K bodu 19 – k § 44a odst. 9 a 10

Odstavec 9 stanoví podmínky prodloužení platnosti zaměstnanecké karty a náležitosti, které je cizinec k této žádosti povinen předložit. Při prodloužení platnosti zaměstnanecké karty nebude třeba znovu prokazovat odbornou způsobilost, pokud tato byla prokázána již dříve a doklad prokazující odbornou způsobilost je stále platný (např. svářečské zkoušky mají omezenou platnost). Platnost zaměstnanecké karty bude možné prodloužit, a to na dobu až 2 let. Stanoví se, u kterého orgánu se žádost podává.

Odstavec 10 stanoví, za jakých podmínek nelze platnost zaměstnanecké karty prodloužit. Nad rámec případů, kdy nebudou splněny pozitivní podmínky prodloužení platnosti zaměstnanecké karty, není možné prodloužit platnost zaměstnanecké karty, pokud jsou naplněny důvody pro zrušení její platnosti, a dále je stanoven speciální důvod neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty, a to v případě, že Úřad práce vydal závazné stanovisko, že další zaměstnávání cizince nelze vzhledem k situaci na trhu práce povolit. Jde o opatření související s kontrolou trhu práce, pokud by pracovní místo bylo možné obsadit občanem České republiky nebo Evropské unie, nebylo by již možné na takovém pracovním místě nadále zaměstnávat cizince a platnost zaměstnanecké karty by cizinci nebyla prodloužena. Tento důvod je s ohledem na nově zavedenou koncepci jednotného povolení nutný, neboť doposud byla řešena kontrola trhu práce formou prodlužování povolení k zaměstnání, což s ohledem na směrnici 2011/98/EU již není možné.

Cizinec má při prodlužování zaměstnanecké karty v případě svého přetrvávajícího zájmu být zaměstnán na území České republiky možnost a dostatečný prostor k hledání nového zaměstnání. Pokud Úřad práce vydá negativní závazné stanovisko, jde o podobnou situaci, jako při neprodloužení pracovního povolení. Také dochází k zamítnutí žádosti. Cizinec se proti závaznému stanovisku může bránit podle správního řádu a navíc, pokud by si

našel nové zaměstnání před vydáním rozhodnutí odvolacího orgánu, mohl by ještě požádat o souhlas se změnou pracovního místa a o přerušení řízení. Pokud by se změnou pracovního místa byl vysloven souhlas, jednalo by se o novou skutečnost podle § 82 odst. 4 správního řádu a odvolací orgán by k ní tedy musel přihlídnout.

K bodu 20 – k § 45 odst. 3

Zrušení stávajícího odstavce 3 v § 45 a přečíslování odstavců je důsledkem zrušení institutu zelené karty. Držitel zaměstnanecké karty bude moci žádat o změnu účelu pobytu bez omezení.

K bodu 21 – k § 45 odst. 5 a 6

Změna je legislativně technickým důsledkem zrušení odstavce 3 a přečíslování odstavců.

K bodu 22 – k § 46 odst. 1

Legislativně technický důsledek změny § 31.

K bodu 23 – k § 46 odst. 6

Nahrazení stávajícího znění odstavce 6 jeho novým zněním je důsledkem nové úpravy – zaměstnanecké karty. Stanoví se obdobné použití § 55 odst. 1, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum i na zaměstnaneckou kartu. Stejně jako u jiných typů dlouhodobých pobytů se vyžaduje podle § 55 odst. 1 určité stáří náležitostí se zájmem na aktuálnost dokladů. Přípustné je rovněž vyznačení více účelů pobytu do průkazu o povolení k pobytu, a to opět obdobně jako u jiných dlouhodobých pobytů. Cizinec, který pobývá na území na základě dlouhodobého pobytu za jiným účelem (např. za účelem studia), může požádat i o zaměstnaneckou kartu, což se projeví vyznačením obou kódů daného účelu pobytu do průkazu o povolení k pobytu. Cizinci nejsou v žádném případě vydávány dva průkazy o povolení k pobytu. Dále se stanoví, v jakých případech nelze zaměstnaneckou kartu vydat. Nad rámec případů, kdy nebudou splněny pozitivní podmínky pro vydání zaměstnanecké karty uvedené v § 42g, není možné vydat zaměstnaneckou kartu z důvodů uvedených v § 56 (s jednou výjimkou, jejíž uplatnění v případě zaměstnanecké karty by bylo nelogické) a dále je stanoven speciální důvod nevydání zaměstnanecké karty, a to pro případ, že Úřad práce vydal závazné stanovisko, že další zaměstnávání cizince nelze vzhledem k situaci na trhu práce povolit. Tento důvod se v případě vydání zaměstnanecké karty týká pouze specifické skupiny cizinců, kteří na území České republiky pobývají na základě víza k pobytu nad 90 dnů za jiným účelem než zaměstnání a v průběhu pobytu získali pracovní povolení a hodlají dále pokračovat v pobytu na území České republiky s hlavním účelem pobytu zaměstnání. I v těchto případech je však třeba zajistit dostatečnou kontrolou trhu práce, pokud by pracovní místo bylo možné obsadit občanem České republiky nebo EU, nebylo by již možné na takovém pracovním místě nadále zaměstnávat cizince a zaměstnanecká karta by cizinci nebyla vydána.

K bodu 24 – k § 46 odst. 8

Zrušení odstavce 8 v § 46 je důsledkem nové úpravy zrušení platnosti zaměstnanecké karty, v rámci níž je upravena i tzv. ochranná lhůta pro držitele zaměstnanecké karty, který ztratil práci.

K bodu 25 – k § 46a odst. 2

Změna, resp. zrušení stávajícího písmene l) je důsledkem zrušení institutu zelené karty. Pro držitele povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny s držitelem zaměstnanecké karty se namísto stávajícího písmene l) uplatní obecný důvod zrušení povolení podle písmene k).

K bodu 26 – k § 46b odst. 2

Jde o legislativně technický důsledek změny číslování odstavců v § 46.

K bodu 27 – k § 46e

Stanoví se důvody zrušení zaměstnanecké karty. Nad rámec obecných důvodů uplatňovaných i pro jiné druhy povolení k dlouhodobému pobytu (odkazem na § 37, tedy na důvody zrušení platnosti dlouhodobého víza) se uplatňují zvláštní důvody související se zánikem účelu pobytu zaměstnání (např. skončení pracovního poměru či zánik platnosti povolení k zaměstnání). V rámci těchto zvláštních důvodů se upravují i tzv. ochranné lhůty pro cizince, který ztratí zaměstnání, aby měl možnost pokračovat dál v pobytu na území, pokud bude dál plnit účel pobytu zaměstnání (cizinec si tedy může po ukončení pracovního poměru z uvedených důvodů hledat nové zaměstnání).

K bodu 28 - k § 53 odst. 1 a § 169 odst. 13

Legislativně-technický důsledek přeznačení písmen v § 182 odst. 1.

K bodu 29 – k § 56 odst. 1 písmeno f)

V návaznosti na úpravu provedenou v § 30 odst. 1, kdy není přípustné získat vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání, se současně stanoví důvod neudělení víza k pobytu nad 90 dnů. Současně je ale Ministerstvu vnitra stanovena povinnost cizince v písemné informaci o neudělení víza poučit o jeho možnosti požádat o vydání zaměstnanecké karty.

K bodu 30 – k § 62 odst. 2

Doplnění tohoto ustanovení souvisí se skutečností, že i v případech vydání zaměstnanecké karty nebo modré karty, o které cizinec požádal na zastupitelském úřadu, je vydáváno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí těchto povolení. Proto je třeba stanovit zánik platnosti tohoto víza v okamžiku převzetí těchto povolení.

K bodu 31 – k § 93a

Zrušení § 93a souvisí se zavedením zaměstnanecké karty jakožto obecného dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání. Hlášení pobytu se bude řídit obecnou úpravou uvedenou v § 93.

K bodu 32 – k § 104 odst. 1 a 2

Povinnost dopravce nedopřít do České republiky cizince, který nemá požadované doklady, se nově omezuje pouze na dopravu ze zemí mimo schengenský prostor. Doprava v rámci schengenského prostoru nadále nebude podléhat uvedené povinnosti. V této souvislosti se zrušuje i ustanovení o sankcích za dopravu cizince bez příslušných dokladů ze států schengenského prostoru.

Novela reaguje na upozornění Evropské komise, která ve stávající úpravě spatřuje rozpor s ustanoveními hlavy III nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex). Ustanovení hlavy III Schengenského hraničního kodexu mimo jiné upravují volné překračování vnitřních hranic. Stávající úprava cizineckého zákona podle názoru Evropské komise obchází ustanovení hlavy III, neboť nutí dopravce provádět kontroly dokladů, které jsou na vnitřních hranicích (tj. včetně vnitřních letů) Schengenským hraničním kodexem zrušeny.

Uvedeným upozorněním zahájila v lednu 2013 Evropská komise proti České republice řízení pro porušení povinnosti podle čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie pod č. 2012/2144. Nebude-li tvrzený rozpor s právem EU urychleně odstraněn, bude řízení pokračovat u Soudního dvora EU.

K bodu 33 – k § 106 odst. 1

Zrušení písmene a) souvisí s přenesením pravomoci na orgány inspekce práce. Povinnost oznamovat tyto skutečnosti mají nadále tyto státní orgány podle úpravy provedené doplněním nového odstavce 9 do § 106.

K bodu 34 – k § 106 odst. 1, § 107 odst. 8 a § 123 odst. 4

Změna terminologie souvisí se zrušením institutu zelené karty a zavedením zaměstnanecké karty.

K bodu 35 – k § 106 odst. 5

Změna souvisí se zrušením institutu zelené karty a zavedením zaměstnanecké karty. Nadále je však třeba hlásit Ministerstvu vnitra skutečnosti, které mohou být důvodem pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty.

K bodu 36 – k § 106 odst. 6, § 107 odst. 9

Doplnění zaměstnanecké karty do příslušných ustanovení upravujících oznamovací povinnost daných subjektů souvisí se zavedením tohoto povolení k pobytu jakožto jednotného povolení, kdy Ministerstvo vnitra se musí dozvědět skutečnosti mající případný vliv na plnění účelu pobytu.

K bodu 37 – k § 106

Doplněním nového odstavce 9 se stanoví povinnost orgánů inspekce práce sdělit Ministerstvu vnitra a policii stanovené informace, které jsou důležité pro nevydání příslušného povolení k pobytu, resp. posouzení oprávněnosti pobytu cizince na území. Oprávnění orgánů inspekce práce kontrolovat, zda cizinec vykonává práci pro právnickou nebo fyzickou osobu na základě pracovněprávního vztahu nebo jiné smlouvy a zda ji vykonává v souladu s příslušným oprávněním k pobytu, vyplývá ze zákona o zaměstnanosti.

K bodu 38 – k § 117a odst. 3 písm. a) bodu 5

Změna souvisí se zrušením institutu zelené karty, resp. záznamu na průkazu o povolení k pobytu, který byl upraven v § 42g odst. 8 a se zavedením nového záznamu upraveným nově v § 117b odst. 4, který je třeba do průkazu o povolení k pobytu vyznačit podle směrnice 2011/98/EU.

K bodu 39 – k § 117b

Doplněním nového odstavce 4 se v souladu se směrnicí 2011/98/EU vyznačí do průkazu o povolení k pobytu údaj o přístupu na trh práce. Výjimky, u nichž nebude údaj o přístupu na trh práce do průkazu o povolení k pobytu vyplývají v případě držitele povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu Evropské unie a povolení k trvalému pobytu z ustanovení čl. 3 odst. 2 písm. i) směrnice 2011/98/EU, v případě držitele modré karty pak ze samotné povahy modré karty jakožto speciálního druhu jednotného povolení, v němž je přístup na trh práce vyznačen samotným názvem modrá karta uvedeným v průkazu o povolení k pobytu na základě § 117a odst. 3 písm. a) bod 6., resp. § 42i odst. 7 zákona o pobytu cizinců.

K bodu 40 – k § 127 odst. 1 písm. b)

Navržená úprava je opatřením vykonávajícím rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku ze dne 25. října 2012 ve věci Buishvili proti České republice. Evropský soud se v tomto rozsudku zabýval především otázkou, zda skutečnost, že správní soudy mohou pouze zrušit rozhodnutí ministerstva o nevpouštění na území a věc mu vrátit k dalšímu řízení, avšak nemohou přímo nařídit propuštění dané osoby, je v rozporu s článkem 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dospěl k závěru, že skutečnost, že rozhodnutí soudu může vést k propuštění pouze nepřímo – ministerstvo je právním názorem soudu vázáno a musí znovu rozhodnout ve lhůtě tří dnů –, není dostatečná. Opřel se přitom zejména o analogii s rozhodováním o vazbě, kdy soudce musí mít pravomoc přímo rozhodnout o propuštění a o francouzské znění příslušného článku Úmluvy. Ani možnost obrátit se na Ústavní soud není podle Soudu dostatečná, jelikož ten může zákonné ustanovení, které je v rozporu s Úmluvou, toliko zrušit, ale nemůže správním soudům rozšířit jejich pravomoci. Soud tedy konstatoval, že došlo k porušení článku 5 odst. 4 Úmluvy. Touto změnou dochází k odstranění konstatovaného porušení Úmluvy. Jelikož totožná situace nastává nejen při rozhodování podle zákona o azylu, ale též při rozhodování o zajištění podle zákona o pobytu cizinců, jsou novelizována jak příslušná ustanovení zákona o azylu, tak zákona o pobytu cizinců. Navržená úprava je rovněž reakcí na rozsudek Nejvyššího správního

soudu ze dne 1.11.2012 č.j. 9 As 111/2012-34, kterým Nejvyšší správní soud konstatoval přímý účinek směrnice 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí a to konkrétně pro rozpor § 127 odst. 1 písm. b) s čl. 15 odst. 2 směrnice.

K bodu 41 – k § 157 odst. 7

Zrušení písmene a) je důsledkem změny provedené v § 104 odst. 1 a 2.

K bodu 42 – k § 157a odst. 2

Zrušení druhé věty v § 157a odst. 2 je důsledkem změny provedené v § 104 odst. 1 a 2, neboť se stala bezpředmětnou.

K bodům 43 a 44 – k § 158 odst. 1 písm. b) a § 158 odst. 9

Vzhledem k tomu, že cizinci je vydávána jen jedna modrá karta nebo jedna zaměstnanecká karta a případné změny zaměstnavatelů na ní nejsou, resp. nebudou zaznamenávány, je pro účely kontroly zaměstnávání cizinců nutné zajistit, aby Úřady práce mohly z agendového informačního systému cizinců získat i informace o aktuálním zaměstnavateli, pracovním zařazení a místě výkonu práce držitele modré karty a zaměstnanecké karty. Tato změna týkající se držitelů modrých karet byla provedena již zákonem č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a to doplněním nového písmene t) do ustanovení § 147c odst. 4 zákona o zaměstnanosti, který umožňuje Úřadům práce dané údaje získávat. Nebyla však provedena odpovídající změna v § 158 odst. 1 a 9 zákona o pobytu cizinců na území České republiky, který stanoví rozsah poskytovaných údajů z informačního systému cizinců. Tyto údaje o držitelích modré karty tak nelze ani v současné době Úřadům práce poskytovat. Proto je nutné doplnit rozsah údajů vedených v informačním systému cizinců a v návaznosti na to rovněž rozsah poskytovaných údajů z informačního systému cizinců, aby mohly být údaje o zaměstnavateli držitele modré karty a nově též zaměstnanecké karty poskytovány. Rovněž pro zajištění řádné kontrolní činnosti policie je třeba zajistit, aby v informačním systému cizinců byly dané údaje vedeny včetně místa výkonu práce cizince.

K bodu 45 – k § 158a odst. 8

Změna souvisí se zavedením zaměstnanecké karty a s potřebou získávat informace i z centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty.

K bodu 46 – k § 165 písm. n)

Legislativně technická změna: doplnění oprávnění Ministerstva vnitra k udělování souhlasu se změnou zaměstnavatele nebo pracovního zařazení držitele zaměstnanecké karty

ve smyslu navrhovaného ustanovení § 42g odst. 7 zákona nebo modré karty podle stávajícího § 42i odst. 9 zákona o pobytu cizinců.

K bodu 47 – k § 165 písm. p)

Změna souvisí se zrušením institutu zelené karty a zavedením zaměstnanecké karty, kdy i Ministerstvo vnitra bude oprávněno doplňovat údaje do centrální evidence volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnanecké karty.

K bodu 48 – k § 168

Správní řízení o žádosti o vydání zaměstnanecké karty bude na rozdíl od zelené karty vedeno jako „klasické“ správní řízení podle části druhé a třetí správního řádu.

K bodu 49 – k § 169 odst. 1

Doplnění nového písmene souvisí se zavedením zaměstnanecké karty. Lhůty pro vydání rozhodnutí jsou stanoveny s přihlédnutím k novému pojetí dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání na území České republiky. Správní řízení bude s ohledem na formu jednotného povolení a plnému podřízení procesu vydání zaměstnanecké karty části druhé správního řádu komplikovanější než v dosavadních případech, kdy se z hlediska dokladu o účelu pobytu vychází pouze z pracovního povolení a cizinec žádal o dlouhodobé vízum. S ohledem na smysl směrnice 2011/98/EU však nepovažuje předkladatel za možné, aby byly lhůty stanoveny delší, než je navrhováno. Bude však nezbytné přijmout veškerá přípustná kompenzační opatření k redukci zátěže, která tím Ministerstvu vnitra, jakožto orgánu rozhodujícímu o zaměstnaneckých kartách, vznikne.

K bodu 50 – k § 169 odst. 8 písm. a)

Navržené znění souvisí se zajištěním realizace nařízení Rady (ES) č. 1030/2002. Z tohoto nařízení vyplývá povinnost státu zajistit, aby průkaz o povolení k pobytu obsahoval biometrické údaje (viz. čl. 4a). Za této situace je třeba zajistit, aby existovala rovněž procesní sankce za nesoučinnost cizince v rámci výroby průkazu o povolení k pobytu. Forma zastavení řízení, resp. výjimka ze správního řádu [§ 66 odst. 1 písm. h)] je tedy odůvodněná. Nedostavení se pro vyrobený průkaz je již ve stávající úpravě stíženo sankcí zastavení řízení [viz současné znění § 169 odst. 8 písm. a)]. Nebylo by tudíž logické, aby v zásadě stejná forma procesní nesoučinnosti byla řešena formou zamítnutí žádosti. Na oba případy se rovněž vztahují liberační důvody v případě překážky na vůli cizince nezávislé.

K bodu 51 – k § 169 odst. 15

Doplnění nového odstavce 15 souvisí s potřebou zajištění dostatečné kontroly trhu práce. Pokud by pracovní místo bylo možné obsadit občanem České republiky nebo EU, nebylo by již možné na takovém pracovním místě nadále zaměstnávat cizince a zaměstnanecká karta by cizinci nebyla prodloužena nebo vydána. S ohledem na stanovené důvody nevydání nebo neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty se stanoví povinnost Ministerstva vnitra vyžádat si závazné stanovisko Úřadu práce, zda další zaměstnávání cizince lze vzhledem k situaci na trhu práce povolit. Stanoví se současně lhůta pro Úřad práce, ve které je povinen závazné stanovisko Ministerstvu vnitra doručit s tím, že v případě

nedoručení stanoviska v uvedené lhůtě je stanovena vyvratitelná právní domněnka o tom, že Úřad práce s dalším zaměstnáváním cizince souhlasí. Obdobné pravidlo včetně lhůty pro doručení závazného stanoviska je stanovena v § 60a zákona o zaměstnanosti a týká se naopak povinnosti Ministerstva vnitra vydat závazné stanovisko k otázce udělení povolení ke zprostředkování zaměstnání právnické nebo fyzické osobě.

K bodu 52 – k § 170

Zrušení odstavce 7 souvisí se zrušením institutu zelené karty. Lhůty pro vydání rozhodnutí ve věci zaměstnanecké karty řeší nově § 169 odst. 1.

K bodu 53 – k § 171

Zrušení písmene e) v § 171 souvisí se zrušením institutu zelené karty. Rozhodnutí o nevydání zaměstnanecké karty bude přezkoumatelné soudem.

K bodu 54 – k § 178b odst. 1 a 2

Změna terminologie souvisí se zrušením institutu zelené karty a zavedením zaměstnanecké karty.

K bodu 55 – k § 182 odst. 1

Zrušení zmocnění pro vydání právního předpisu, kterým se stanoví seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty, souvisí se zrušením institutu zelené karty a zavedením zaměstnanecké karty. O zaměstnaneckou kartu bude moci požádat cizinec bez ohledu na státní občanství.

Dosavadní prováděcí předpisy vydané na základě zmocnění obsaženého v § 182 odst. 1 písm. f) až h) zůstávají v platnosti. V rámci jejich případné novelizace bude zohledněna změna související se zrušením písmene e) v § 182 odst. 1.

K čl. II – Přejídná ustanovení

Přejídná ustanovení byla navržena tak, aby byl zajištěn bezproblémový přechod ze současné na novou právní úpravu dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání na území České republiky. Předně je zajištěna kontinuita zahájených řízení, která se dokončí podle dosavadních předpisů.

Pro zajištění právní jistoty cizinců pobývajících na území na základě víza k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání jsou stanovena pravidla pro další postup v případě pokračování účelu pobytu – tito cizinci mohou požádat nikoli o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na území České republiky, ale o vydání zaměstnanecké karty. Obdobně bude třeba logicky postupovat v případech cizinců, kteří na území pobývají na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání vydaného podle staré úpravy, tedy cizinci, který požádá o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, se při splnění zákonných podmínek povolení k pobytu prodlouží, a to již formou zaměstnanecké karty. Vzhledem k tomu, že s ohledem na změnu zákona o zaměstnanosti těmto cizincům již Úřad práce ve většině případů nevydává

pracovní povolení, bude si Ministerstvo vnitra i v těchto případech muset vyžádat závazné stanovisko Úřadu práce.

Dále je zajištěna platnost doposud vydaných zelených karet s tím, že ode dne účinnosti zákona se bude vydaná zelená karta považovat za zaměstnaneckou kartu. V případě žádosti o prodloužení její platnosti se tedy dále bude postupovat podle ustanovení pro prodloužení platnosti zaměstnanecké karty. Obdobně to lze uvést ve vztahu k otázce možnosti změny účelu pobytu, které bylo u zelených karet vázáno na podmínku alespoň jednoho roku pobytu na území. S ohledem na zrušení § 45 odst. 3 a přechodné ustanovení mohou držitelé zelených karet po nabytí účinnosti zákona požádat o změnu účelu pobytu bez omezení doby pobytu na území. Podle nové úpravy by držitelé zelených karet mohli postupovat např. i v případě změny zaměstnavatele nebo pracovní pozice, tedy nebudou již muset žádat o novou zelenou kartu, ale budou moci požádat o udělení souhlasu Ministerstva vnitra se změnou zaměstnavatele nebo pracovního zařazení podle nové úpravy.

K části druhé – Změna zákona o zaměstnanosti

K bodům 1, 2, 4, 5, 7 až 10, 23, 24, 26, 27

Jedná se o legislativně technickou úpravu v souvislosti s novelou zákona o pobytu cizinců na území České republiky, resp. transpozicí směrnice 2011/98/EU.

K bodu 3

V předmětném ustanovení se upravuje spolupráce dotčených subjektů při vydávání zaměstnanecké karty a modré karty. Zaměstnanecká karta a modrá karta budou vydávány Ministerstvem vnitra na volná pracovní místa vedená Ministerstvem práce a sociálních věcí v centrálních evidencích volných pracovních míst, která nebyla obsazena uchazeči o zaměstnání do 30 dnů ode dne jejich oznámení a k jejichž zařazení do příslušné evidence udělil zaměstnavatel souhlas. Dosavadní povinnost zastupitelských úřadů České republiky a Ministerstva vnitra spočívající ve vyznačování údajů v centrálních evidencích volných pracovních míst se rozšiřuje na zaměstnaneckou kartu. Za účelem potírání nelegální práce se navrhuje, aby po dobu 12 měsíců nebyla nabízena pracovní místa pro cizince u těch zaměstnavatelů, kterým byla pravomocně uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce. V zájmu ochrany trhu práce se navrhuje možnost nezařazení nebo vyřazení volného pracovního místa z centrálních evidencí volných pracovních míst obsaditelných cizinci, pokud volné pracovní místo lze s ohledem na požadovanou kvalifikaci nebo dostatek volných pracovních sil obsadit jinak.

K bodu 6

Zaměstnavatelé nebudou mít povinnost v rámci nově navrhované právní úpravy projednávat s krajskou pobočkou Úřadu práce České republiky záměr zaměstnávat cizince, pouze budou mít povinnost hlásit volná pracovní místa, na kterých chtějí cizince zaměstnat. V tomto smyslu je provedena úprava § 86 zákona o zaměstnanosti.

K bodu 11

V ustanovení je reagováno na zavedení nových druhů pobytových oprávnění za účelem zaměstnání cizinců v zákoně o pobytu cizinců na území České republiky.

Podle navrhovaných změn může být cizinec na území České republiky zaměstnán, stejně jako je tomu dosud, na základě povolení k zaměstnání vydaného krajskou pobočkou Úřadu práce České republiky, získal-li platné povolení k pobytu na území České republiky, nebo na základě modré karty, nově pak na základě zaměstnanecké karty.

Cizinci, který podal žádost o vydání zaměstnanecké karty nebo modré karty, se umožňuje, aby mohl být přijat do zaměstnání a zaměstnáván již ode dne vydání potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty nebo modré karty, tj. již před ukončením řízení o jeho žádosti faktickým vydáním zaměstnanecké nebo modré karty

V odstavci 4 se vymezuje, v jakých případech nelze vydat nebo prodloužit povolení k zaměstnání. Kromě případů, kdy cizinec je držitelem zaměstnanecké karty nebo modré karty, nelze s ohledem na potřebu regulace trhu práce vydat nebo prodloužit povolení k zaměstnání v případech, kdy cizinec je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem než zaměstnání. Výjimka se umožňuje u podnikatelů, kteří budou na území České republiky pobývat na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a současně budou chtít být i na území České republiky zaměstnání, a dále u cizinců, kteří spadají i po zavedení zaměstnaneckých karet do režimu, podle kterého jsou oprávněni k výkonu práce na základě platného povolení k zaměstnání (cizinci, kteří mohou být přijati do zaměstnání a zaměstnávání podle § 89 odstavce 2 nebo cizinci podle § 95 až 97).

K bodu 12

Podmínkou pro vydání povolení k zaměstnání nadále zůstává, že zaměstnavatel krajské pobočky Úřadu práce České republiky oznámí volné pracovní místo, na které chce přijmout cizince, a že toto pracovní místo nelze s ohledem na požadovanou kvalifikaci nebo nedostatek volných pracovních sil obsadit uchazeči o zaměstnání nebo zájemci o zaměstnání.

K bodu 13

Jedná se o legislativně technickou úpravu, protože platnost povolení k zaměstnání prodlužuje krajská pobočka Úřadu práce České republiky, neboť ta je při prodlužování platnosti povolení k zaměstnání povinna přihlídnout k situaci na trhu práce.

K bodu 14

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve zpřesnění odkazu.

K bodu 15

Vydání zaměstnanecké karty v případech uvedených v § 42g odstavci 6 zákona o pobytu cizinců na území České republiky a prodloužení platnosti zaměstnanecké karty bude s ohledem na potřebu regulace trhu práce prováděno na základě souhlasného závazného stanoviska příslušné krajské pobočky Úřadu práce České republiky nebo pobočky pro hlavní město Prahu, které si před vydáním zaměstnanecké karty v případech uvedených v § 42g odstavci 6 zákona o pobytu cizinců nebo před prodloužením zaměstnanecké karty vyžádá Ministerstvo vnitra. To se samozřejmě z logiky věci nevztahuje na prodlužování těch typů

zaměstnaneckých karet, o jejichž prodloužení žádá cizinec s volným přístupem na trh práce ve smyslu § 98 zákona o zaměstnanosti nebo cizinec, který k žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty doloží povolení k zaměstnání.

K bodu 16

Jedná se o legislativně technickou úpravu související se změnou uvedenou v bodě 12.

K bodu 17

Zkrácení doby, na kterou může být vydáno povolení k zaměstnání cizinci, který bude zaměstnán na časově vymezené období za účelem zvyšování svých dovedností a kvalifikace ve zvoleném zaměstnání (stáž), z dosavadního jednoho roku na 6 měsíců je navrhováno s ohledem na ustanovení čl. 3 odst. 3 směrnice 2011/98/EU, tzn., aby nemuselo být vydáváno pobytové oprávnění za účelem zaměstnání (tzv. duální povolení) a mohl být zachován dosavadní postup vydání povolení k zaměstnání těmto cizincům.

K bodu 18 a 22

Navrhuje se, aby cizinci - duchovní církve registrované v České republice nebo náboženské společnosti registrované v České republice a dále cizinci, kteří na území České republiky pobývají na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, mohli vykonávat zaměstnání bez toho, že by jim bylo vydáváno povolení k zaměstnání. Počet těchto cizinců významně neovlivní situaci na trhu práce.

K bodu 19

Jedná se o legislativně technickou úpravu spojenou se zavedením nových druhů pobytových oprávnění v zákoně o pobytu cizinců na území České republiky.

K bodu 20

Jedná se o úpravy v souvislosti se zavedením nových druhů pobytových oprávnění za účelem zaměstnání, které odpovídají požadavkům směrnice 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny, a směrnice 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícím rezidenty.

K bodu 21

Ponechání podmínky uplynutí doby 12 měsíců od vydání povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu Evropské unie by zavádělo nerovnost přístupu na trh práce ve srovnání s cizinci podle § 98 písm. l) zákona o zaměstnanosti.

K bodu 25

Jedná se o legislativně technickou úpravu spojenou se zavedením nových druhů pobytových oprávnění za účelem zaměstnání.

K čl. IV – Přejídná ustanovení

Přejídným ustanovením se umožňuje dokončení řízení o žádosti o vydání povolení k zaměstnání a o žádosti o prodloužení platnosti povolení k zaměstnání podle právní úpravy účinné v době, kdy cizinec požádal o vydání těchto povolení. Dále se umožňuje, aby cizinec, kterému bylo vydána zelená karta, mohl být na základě této karty zaměstnáván až do uplynutí doby její platnosti. V souvislosti s tím se stanoví, že informační povinnost zaměstnavatele vůči Úřadu práce se nadále vztahuje i na zaměstnávání držitele zelené karty.

K části třetí – Změna zákona o státní sociální podpoře

Na základě implementace směrnice 2011/98/EU bude rozšířen okruh oprávněných osob, kterým jsou poskytovány dávky státní sociální podpory podle tohoto zákona. Jedná se o cizince, kterým byla vydána zaměstnanecká karta, cizince, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu a aktuálně jsou na území České republiky zaměstnaní nebo cizince s dlouhodobým pobytem, kteří byli zaměstnaní alespoň šest měsíců a nyní jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání. Další skupinou jsou rodinní příslušníci těchto cizinců a také cizinců držitelů modrých karet a cizinců, kteří mají povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu, pokud mají povolení k dlouhodobému pobytu podle zvláštního právního předpisu.

Jedná se o splnění požadavku implementace článku 12 odst. 1 písm. e) této směrnice, kde se vyžaduje rovné zacházení se státními příslušníky třetích zemí ve srovnání se státními příslušníky členského státu, ve kterém pobývají.

K části čtvrté – Změna zákona o azylu

K bodu 1 a 2 – k § 46a odst. 6 a § 73 odst. 5

Navržená úprava je opatřením vykonávajícím rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku ze dne 25. října 2012 ve věci Buishvili proti České republice. Evropský soud se v tomto rozsudku zabýval především otázkou, zda skutečnost, že správní soudy mohou pouze zrušit rozhodnutí ministerstva o nevpustění na území a věc mu vrátit k dalšímu řízení, avšak nemohou přímo nařídit propuštění dané osoby, je v rozporu s článkem 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dospěl k závěru, že skutečnost, že rozhodnutí soudu může vést k propuštění pouze nepřímou – ministerstvo je právním názorem soudu vázáno a musí znovu rozhodnout ve lhůtě tří dnů –, není dostatečná. Opřel se přitom zejména o analogii s rozhodováním o vazbě, kdy soudce musí mít pravomoc přímo rozhodnout o propuštění a o francouzské znění příslušného článku Úmluvy. Ani možnost obrátit se na Ústavní soud není podle Soudu dostatečná, jelikož ten může zákonné ustanovení, které je v rozporu s Úmluvou, toliko zrušit, ale nemůže správním soudům rozšířit jejich pravomoci. Soud tedy konstatoval, že došlo k porušení článku 5 odst. 4 Úmluvy. Touto změnou dochází k odstranění konstatovaného porušení Úmluvy. Jelikož totožná situace nastává nejen při rozhodování podle zákona o azylu, ale též při rozhodování o zajištění podle

zákona o pobytu cizinců, jsou novelizována jak příslušná ustanovení zákona o azylu, tak zákona o pobytu cizinců.

K části páté – Změna zákona o uznávání odborné kvalifikace

Změna zákona o uznávání odborné kvalifikace je připravena za účelem transpozice směrnice 2011/98/EU. Obdobně jako v případě modré karty počítá návrh novely zákona o pobytu cizinců na území České republiky s tím, že k žádosti o vydání zaměstnanecké karty bude cizinec povinen předložit mimo jiné doklad prokazující splnění podmínek pro výkon regulovaného povolání.

Článek 12 odst. 1 písm. d) směrnice 2011/98/EU (toto ustanovení zakotvuje právo na rovné zacházení, které se mimo jiné týká „uznávání diplomů, osvědčení a jiných odborných kvalifikací v souladu s příslušnými vnitrostátními předpisy“) se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří byli

- členským státem přijati v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem za účelem výkonu práce [čl. 3 odst. 1 písm. c) směrnice],
- členským státem přijati v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem za jiným účelem, než je výkon práce, kteří jsou oprávněni k výkonu práce a kteří jsou držiteli povolení k pobytu v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1030/2002 [čl. 3 odst. 1 písm. b) směrnice].

Zákon o uznávání odborné kvalifikace (v platném znění) v § 1 odst. 2 písm. j) již nyní stanoví svou působnost také na držitele modré karty [a odkazuje na čl. 14 odst. 1 písm. d) a čl. 14 odst. 4 směrnice 2009/50/ES a zákon o pobytu cizinců na území České republiky]. Modrá karta (stejně jako karta zaměstnanecká) je jednotným povolením k pobytu a práci, rozšíření rozsahu úpravy také na držitele zaměstnanecké karty je bezrozporné, a to s ohledem na čl. 12 odst. 1 písm. d) směrnice 2011/98/EU. Úprava rovného zacházení je v zásadě shodná s čl. 14 odst. 1 písm. d) směrnice 2009/50/ES, v souvislosti s jejíž implementací rovněž došlo k rozšíření působnosti zákona i na držitele modrých karet.

S ohledem na znění úvodní části ustanovení čl. 12 odst. 1 směrnice 2011/98/EU je třeba zajistit rovné zacházení rovněž cizincům, kteří byli členským státem přijati v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem za jiným účelem, než je výkon práce, kteří jsou oprávněni k výkonu práce a kteří jsou držiteli povolení k pobytu v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1030/2002 [čl. 3 odst. 1 písm. b) směrnice 2011/98/EU]. V návaznosti na toto ustanovení směrnice je tedy třeba (aby bylo dosaženo plné transpozice čl. 12 směrnice) zajistit rozšíření působnosti zákona o uznávání odborné kvalifikace i na držitele povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky vydaného za jiným účelem než zaměstnání, který je na území zaměstnán, neboť i těmto osobám, je třeba dle citovaného článku směrnice zajistit rovné zacházení v oblasti uznávání diplomů a odborných kvalifikací.

Návrhem změny rozsahu působnosti zákona o uznávání odborné kvalifikace je ale rovněž sledován záměr, aby nedocházelo k tomu, že se cizinci, který má v České republice

vykonávat některé z regulovaných povolání, nejprve vydá zaměstnanecká karta, následně se však sezná, že nesplňuje podmínky pro výkon tohoto povolání, a bude nutno mu rušit povolení k pobytu - zaměstnaneckou kartu. Je třeba vycházet z toho, že v případě výkonu regulovaného povolání by otázka odborné kvalifikace cizince pro výkon požadovaného zaměstnání na území České republiky měla být vyřešena již před vydáním zaměstnanecké karty, resp. modré karty, a nikoli až poté, co je držitelem této karty (tj. až za pobytu cizince na území České republiky). V opačném případě by mohlo docházet k situacím, kdy cizinci-držitelé zaměstnanecké nebo modré karty nebude uznána odborná kvalifikace nezbytná pro výkon jeho zaměstnání – takovému cizinci by bylo nezbytné platnost zaměstnanecké, resp. modré karty zrušit a současně řešit i otázku jeho dalšího pobytu na území České republiky.

Rozšíření působnosti zákona o uznávání odborné kvalifikace na žadatele o zaměstnaneckou kartu je nezbytné provést z důvodu transpozice směrnice 2011/98/EU, a to jejího čl. 4 odst. 2, podle kterého členské státy "přijmou rozhodnutí o vydání, změně či obnovení jednotného povolení, pokud žadatel splňuje požadavky stanovené v unijním nebo vnitrostátním právu." Dokud tedy žadatel nesplňuje požadavky stanovené ve vnitrostátním právu, tedy požadavky pro výkon regulovaného povolání, nebylo by možno těmto osobám jednotné povolení (zaměstnaneckou kartu) vůbec vydat.

Stejně platí také v případě modré karty, která byla do českého právního řádu zavedena na základě směrnice 2009/50/ES. Podle jejího čl. 5 odst. 1 písm. b) je příslušník třetí země žádající o modrou kartu povinen předložit "doklad o tom, že splňuje podmínky, jež jsou pro občany Unie stanoveny vnitrostátními právními předpisy pro výkon regulovaného povolání". Úprava nyní obsažená v § 42j odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců odpovídá článku 5 odst. 1 písm. b) směrnice 2009/50/ES. Ustanovení tohoto článku směrnice se však nepromítlo do zákona o uznávání odborné kvalifikace, jehož působnost se omezila pouze na držitele modrých karet. V tomto ohledu lze tedy směrnici 2009/50/ES považovat za nedostatečně implementovanou a je nutno provést navrženou změnu, tzn. rozšířit působnost zákona č. 18/2004 Sb. také na žadatele o vydání modré karty.

K části šesté – Změna zákona o správních poplatcích

Změny v položce 162 části XII sazebníku (Konzulární poplatky) souvisí v první řadě se změnou terminologie, resp. se zrušením institutu zelené karty a zavedením zaměstnanecké karty. Současně se snižuje výše správního poplatku u žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny se zahraničním pracovníkem, a to na polovinu, v duchu respektu České republiky k soukromému a rodinnému životu cizinců.

K části sedmé – Změna zákona o sociálních službách

Na základě implementace směrnice 2011/98/EU bude rozšířen okruh oprávněných osob, kterým je poskytován příspěvek na péči. Jedná se o cizince, kterým byla vydána zaměstnanecká karta, cizince, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu a aktuálně jsou na území ČR zaměstnaní nebo cizince s dlouhodobým pobytem, kteří byli zaměstnaní alespoň šest měsíců a

nyňi jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání. Další skupinou jsou rodinní příslušníci těchto cizinců a také cizinců držitelů modrých karet a cizinců, kteří mají povolení k dlouhodobému pobytu za účelem vědeckého výzkumu, pokud mají povolení k dlouhodobému pobytu podle zvláštního právního předpisu.

Jedná se o splnění požadavku implementace článku 12 odst. 1 písm. e) této směrnice, kde se vyžaduje rovné zacházení se státními příslušníky třetích zemí ve srovnání se státními příslušníky členského státu, ve kterém pobývají.

K části osmé – Změna zákoníku práce

Změna v § 48 odst. 3 písm. c) zákoníku práce souvisí se změnou terminologie, resp. se zrušením institutu zelené karty a zavedením zaměstnanecké karty.

K části deváté – Zrušovací ustanovení

Zrušení vyhlášky č. 29/2013 Sb., o stanovení seznamu zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty, je důsledkem zrušení institutu zelené karty.

K části desáté – Účinnost

Účinnost je navrhovaná s ohledem na transpoziční lhůtu směrnice 2011/98/EU, která končí dne 25. prosince 2013.

V Praze dne 20. listopadu 2013

Ing. Jiří Rusnok v. r.
předseda vlády

Ing. Martin Pecina, MBA, v. r.
místopředseda vlády a ministr vnitra